

PŁOCK

i n f o r m a t o r

P Ł O C K

SPIS TREŚCI

Wstęp i położenie Płocka	1
Wzgórze Tumskie	2
Bazylika Katedralna Wniebowzięcia NMP	8
Muzeum Diecezjalne	14
Dawny Zamek	18
Opactwo Benedyktynów	19
Plac Narutowicza	20
Muzeum Mazowieckie	24
Małachowianka	32
Sanktuarium Bożego Miłosierdzia	38
Stary Rynek	40
Fara	45
Jagiellonka	46
Płocki Ogród Zoologiczny	48
Nad Wisłą	54
Płock ekumeniczny	60
Płock na szlaku	62
- Szlak Chopinowski	62
- Szlak Bitwy Warszawskiej 1920	63
- Szlak Książąt Mazowieckich	64
- Mazowiecki Szlak Literacki	64
- Mazowsze na Filmowo	65
- Droga św. Jakuba	65
Europejski Szlak Gotyku Ceglanego	66
Szlak Pieszy PTTK po Płocku	70
Szlaki Turystyczne PTTK (Płock i okolice)	72
Płocka Lokalna Organizacja Turystyczna	74
Kulinaria – Gdzie zjeść na starówce?	75
Kultura w Płocku	76
Kalendarz imprez (cykliczne)	78
Sportowe emocje	79
Informator teleadresowy	80
Okolice Płocka	82
Kalendarium Historyczne	83
Tylko w Płocku zobaczysz ...	84

Szanowni Państwo,
zapraszam do odkrywania Płocka, w czym pomoże Państwu ten przewodnik. Na kolejnych stronach umieściliśmy wskazówki, co warto w nim zobaczyć. Są ciekawostki historyczne, porady i rekomendacje dla wielbicieli kultury czy aktywnego spędzania czasu.

A jest co robić w naszym mieście, które jest świadkiem tysiącletniej historii Polski. Znajdziemy tu średniowieczne zabytki i pamiątki z czasów, gdy z Tumskiego Wzgórza rządili naszym krajem Władysław Herman i Bolesław Krzywousty. Są ślady powstań i wojen, świadectwa dokonań wielkich Polaków i przedstawicieli różnych religii, a także dzieła dużo bardziej współczesnych... inżynierów z Petrobudowy. Można tu wiele się dowiedzieć i miło spędzić czas. Wybór jest spory, wystarczy rozejrzeć się wokół.

Polecam Państwu zajrzeć nad Wisłę. Królowa polskich rzek oferuje świetne warunki do żeglowania i piękne widoki. Odwiedzając zoo, zobaczymy tygrysy, lwy, lemury, węże i wiele innych gatunków zwierząt. Sportowych emocji dostarczają nasi piłkarze nożni oraz piłkarze ręczni, którzy mają w swoim dorobku mistrzowskie tytuły i puchary. Zrelaksować się można między innymi w aquaparku. A kulturalną ofertę znajdziemy w galerii sztuki, muzeach, teatrze i amfiteatrze. Latem muzyka – hip-hop, rock i folk – rozbrzmiewa na nadwiślańskiej plaży, wśród dostojnych kamieniczek i w parkach.

Warto przejść się płockimi ulicami, poczuć atmosferę miasta i poznać ciekawe zakątki. Zachęcam do takiej wędrowki z naszym przewodnikiem w rękę.

Andrzej Nowakowski
Prezydent Miasta Płocka

POŁOŻENIE PŁOCKA

Płock to miasto na prawach powiatu, położone w centrum Polski, około 110 km na zachód od Warszawy, na terenie województwa mazowieckiego (współrzędne geograficzne: długość geogr. 19°42'00"E, szerokość geogr. 52°32'50"N). Geograficznie Płock jest usytuowany na pograniczu Kotliny Płockiej i Pojezierza Dobrzyńskiego. Na terenie miasta są dwa zespoły przyrodniczo

– krajobrazowe: Jar rzeki Brzeźnicy i Jar rzeki Rosicy. W bezpośrednim sąsiedztwie miasta leżą dwa parki krajobrazowe: Gostynińsko-Włocławski na południu i Brudzeński na zachodzie. Miasto ma powierzchnię 88,05 km² i liczy 110 tys. mieszkańców (2024r.)

WZGÓRZE TUMSKIE

PARKING

MUZEJA

GASTRONOMIA

PARK

KOŚCIÓŁ

PANORAMA

Spośród innych nadwiślańskich miast Płock wyróżnia wyjątkowo malownicze położenie na stromej, 53 metrowej skarpie, zwanej Wzgórzem Tumskim. Panorama miasta od strony Wisły urzeka swą urodą. To kwintesencja Płocka i jego ikona. Przez wieki była uwieczniana pędzlem malarzy i opiewana przez poetów.

Widok na elewator zbożowy

Ze skarpy rozciąga się zachwycający widok na szeroko rozlane wody Wisły, która zachowała swój niemal pierwotny charakter. Rzeka pomiędzy Płockiem a Włocławkiem tworzy szeroki zbiornik, zwany Jeziolem Włocławskim, który w najszerszym miejscu ma prawie półtora kilometra szerokości. Widać lewobrzezną część Płocka – Radziwie z portowymi dźwigami stoczni i monumentalnym budynkiem elewatora, a w oddali - lasy Gostynińsko – Włocławskiego Parku Krajobrazowego, w których jest kilkadziesiąt jezior i małych zbiorników wodnych, a także wiele ośrodków wypoczynkowych. Jest to naturalne zaplecze weekendowe i urlopowe płoczan oraz turystów, w szczególności z Warszawy i Łodzi.

ALEJKI SPACEROWE

Cale Wzgórze Tumskie pocięte jest urokliwymi alejkami spacerowymi, którymi można przejść od ZOO aż do parku za Domem Technika. Trasa, licząca około 5 km, prowadzi przez Wzgórze Dominikańskie, poniżej domu, w którym urodził się i mieszkał poeta Władysław Broniewski i gdzie nadal można odpocząć pod rozłożystym dębem (pomnik przyrody), przy którym tworzył. Dalej mijamy Kościół na Górkach, ufundowany przez znanego z historii księcia Konrada Mazowieckiego (tego, który sprowadził do Polski Krzyżaków).

Wieża Szlachecka

Kościół został wzniesiony dla Dominikanów w latach 1227-1237 z cegły, co było niezwykle w owych czasach. Zachowane fragmenty murów i portal wskazują, że kościół, obok dawnej Kolegiaty św. Michała, to najstarsze ceglane budowle na Mazowszu.

Za katedrą znajduje się park, zwany przez płocczan "Za Tumem", obsadzony kasztanowcami. Alejki prowadzą dalej wzdłuż korony skarpy, a po drodze mija się gotycką Wieżę Szlachecką dawnego zamku, pomnik Ludwika Krzywickiego, ławeczkę Jakuba Chojnickiego, dawny Pałac Biskupi (tył budynku), po prawej stronie widać "Małachowiankę". Dalej ścieżka spacerowa prowadzi obok hotelu "Starzyński" (Wzgórze Sieciecha), pomnika Krzywoustego na Placu Książęcym, kościoła farnego, dawnych spichlerzy, wreszcie klasztoru Mariawitów. Kończy się za Domem Technika, w Parku na Zdunach, z którego już tylko krok nad Zalew Sobótka. Nabrzeże Wiślane z koroną skarpy łączą schody i schodki, są one na każdym odcinku opisywanej trasy. Poczynając od potężnych schodów w sąsiedztwie przyczółka mostu i ulicy Mostowej, poprzez schody idące od pomnika Władysława Broniewskiego do moła, kończąc na schodach w Parku na Zdunach.

Park za Tumem

PUNKTY WIDOKOWE

Najpiękniejszą panoramę można podziwiać z punktów widokowych: za katedrą, przy Hotelu Starzyński i na Placu Książęcym, obok pomnika Bolesława Krzywoustego.

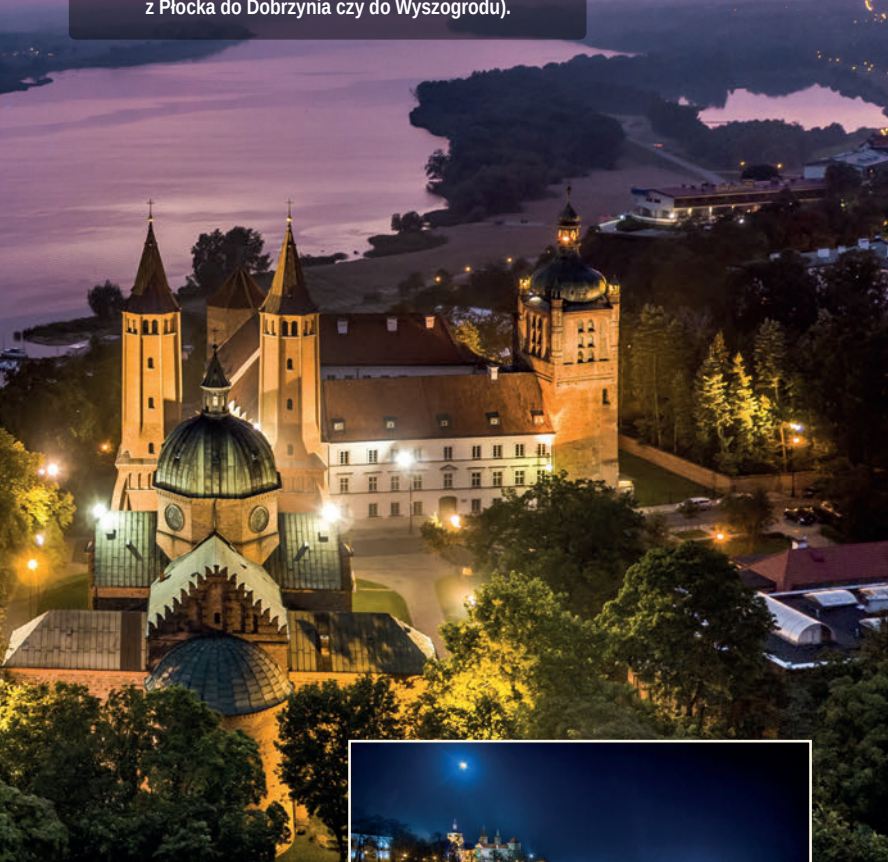
ILUMINACJA ZABYTKÓW

Wzgórze Tumskie z punktami widokowymi na Wisłę i jej drugi brzeg to miejsce, z którego w dzień można podziwiać urzekającą panoramę, wieczorem - zachody słońca, z których Płock słynie, a po zmierzchu - efektownie iluminowane strzeliste wieże kościołów i innych zabytków.

Ogromne wrażenie robi też najdłuższa w Europie (690 m), kolorowa iluminacja zabytkowego mostu. Ciężka, przytłaczająca za dnia stalowa konstrukcja, nocą zachwyca swą lekkością.

Nazwa PŁOCK wywodzi się z budownictwa drewnianego, najpewniej od słowa "plot" - ogrodzenie, a nawet - "gród", bądź - od nazwy "płota"- tratwa. Wówczas "płock" byłby odpowiednikiem niemieckiego słowa "binduga" tj. miejsca, gdzie "ploty" wiązano (binden = wiązać). Od zarania Płock był jednym z miejsc postoju tratw (plot), łodzi i statków rzecznych, jednym z nadrzecznych siedlisk, powstających wzdłuż Wisły - mniej więcej co 40 km (tyle wynosił spływ z prądem Wisły w ciągu jednego dnia, tyle liczy też odległość z Płocka do Dobrzynia czy do Wyszogrodu).

AMFITEATR

Podobny efekt lekkości daje rozświetlony nocą nowoczesny amfiteatr w kształcie kosmicznego spodka, doskonale wkomponowany w pokryte roślinnością zbocze Wzgórza Tumskiego (przed wiekami były tu winnice biskupie). Płocki amfiteatr powstał w latach 60-tych i od razu stał się jednym z niepowtarzalnych elementów współczesnej urbanistyki miasta.

Od początku służył organizacji imprez kulturalnych, wydarzeń artystycznych, festiwali, przeglądów i koncertów. W 2008 roku amfiteatr został gruntownie przebudowany i zadaszonny. Obecnie jest miejscem wielu ciekawych wydarzeń artystycznych. W 2019 r. amfiteatrowi nadano imię Miry Zimińskiej Sygietyńskiej.

ZABYTKOWY MOST

Warto przybliżyć historię zbudowanego w 1938 roku mostu drogowo- kolejowego im. Legionów Józefa Piłsudskiego. Zasłynął on z unikalnej konstrukcji, przytaczanej w czasach II RP jako przykład doskonałej myśli inżynierskiej. Łączy dwa brzegi wiślane - płaski po lewej stronie (dzielnica Radziwie) i wysoką skarpe po prawej, a różnica wysokości pomiędzy przyczółkami wynosi aż 8 metrów. Dlatego każde jego przesłono jest inne, musiało zostać indywidualnie zaprojektowane. Most był budowany przez dwa lata przez dwie firmy jednocześnie. Każda zaczynała ze swojego brzegu i spotkały się na środku Wisły.

Most był dwukrotnie wysadzany w powietrze (w 1939 i 1945 roku) i za każdym razem odbudowywany. Był też kilkakrotnie remontowany. Przy okazji iluminacji obiektu wymieniono latarnie, zastępując je tzw. "petkami", które kształtem nawiązują do oryginalnych z 1938 roku, z literką "P" (most im. Legionów J. Piłsudskiego).

Kamienne podpory podświetlono na kolor niebieski, spód kratownicy na czerwono, a boki – w kolorze bursztynowym. W środku kratownicy jest światło białe, które doskonale wydobywa każdy detal konstrukcji. Trzy kolory – żółty, czerwony i niebieski to barwy Płocka, które radni przyjęły w 1938 roku.

OŚRODEK WŁADZY

Akt lokacyjny miasta Płocka
z 1237 r.

Nasi przodkowie, doceniając walory obronne miejsca, ulokowali swój gród na wysokim brzegu Wisły. Kolebką Płocka było Wzgórze Tumskie, gdzie od X wieku istniał gród, będący głównym ośrodkiem wczesnopiastowskiej władzy – stolicą Mazowsza.

W drugiej połowie XI wieku rozpoczął się pierwszy okres świetności, który trwał do początków XIII wieku. Gdy w 1058 r. król Bolesław Śmiały przekazał prowincję mazowiecką w zarządek młodszemu bratu, Władysław Herman zamieszkał w Płocku. Pozostał w nim również po 1079 r., kiedy został władcą całego kraju. Niewielki gród w krótkim czasie został przekształcony w siedzibę godną księcia Polski. Tu urodził się, spędził dzieciństwo i został pasowany na rycerza jego syn, Bolesław Krzywousty. Walczył orężem o zjednoczenie kraju, ale również dbał o swoje miasto. Obydwaj władcy spoczywają w Bazylice Katedralnej.

W średniowieczu Płock był jednym z ważniejszych ośrodków administracyjnych i kulturalnych na ziemiach polskich, a na przełomie XI i XII wieku (1079-1138) - faktyczną stolicą Polski. Siedzibą książąt mazowieckich był zamek. Prawa miejskie Płock otrzymał w 1237 roku. Nieprzerwanie od 1075 roku urzędują tu biskupi. W 1144 roku zakończono budowę Bazyliki Katedralnej.

HERB PŁOCKA

Dzisiejszy herb Płocka swoją formą nawiązuje do — pochodzącej z XIV wieku — najstarszej pieczęci miasta. Na czerwonej tarczy herbowej umieszczono — umocniony blankami — biały średniowieczny mur miejski z otwartą bramą, nad którą znajduje się trójkątny szczyt katedry z czarną rozetą, zwieńczony złotym krzyżem. Po obu stronach katedry widnieją 2 białe wieże, z 4 czarnymi oknami i trójkątnymi daszkami w kolorze niebieskim, ze złotymi zakończeniami w kształcie kuli.

Płock ma także Wielki Reprezentacyjny Herb, na który składają się podstawowa wersja herbu oraz umieszczona ponad nim złota korona z szarfami w kolorach miasta: żółtym, czerwonym i niebieskim. Pod herbem widnieje zielona gałązka z zawieszonymi odznaczeniami — Krzyżem Grunwaldu III klasy i Krzyżem Walecznych, pod którymi umieszczono białą wstęgę z dewizą miasta: "Virtute et labore augere" (Męstwem i pracą wzbogacać).

FLAGA PŁOCKA

Flaga miejska to prostokąt składający się z dwóch równej szerokości pasów: żółtego na górze i niebieskiego na dole, rozdzielonych czerwonym, którego szerokość jest równa 1/7 szerokości flagi. Obowiązujące od 1938 roku barwy Płocka nawiązują do - przyjętej przez Sejm Polski w 1776 roku - kolorystyki munduru dawnego województwa płockiego.

Mundur wojewódzki
dawnego Województwa
Płockiego

BAZYLIKA KATEDRALNA WNEBOWZIĘCIA NMP

KOŚCIÓŁ

PARKING

PARK

KONCERTY

Jest jedną z pięciu najstarszych katedr w Polsce. Konsekwrowana w XII w., wielokrotnie przebudowywana. W Kaplicy Królewskiej znajduje się sarkofag dwóch władców Polski - Władysława Hermana i Bolesława Krzywoustego, a w kruchcie - replika słynnych romańskich Drzwi Płockich. Wnętrze pokrywa bogata polichromia autorstwa Władysława Drąpińskiego.

BAZYLIKA MNIEJSZA

W 1144 r. biskup Aleksander z Malonne konsekrował w Płocku monumentalną, romańską katedrę z kamiennych ciosów, wzniesioną wedle znanych na Mazowszu wzorów architektury chrześcijaństwa zachodniego. Miała trzy absydy i dwie wyniosłe wieże. W późniejszych wiekach kościół był często niszczone, między innymi przez najazdy pogan (XIII w.), a także spalony od uderzenia pioruna (w XVI w.). Wielokrotnie był też przebudowywany - w 1543 roku od podstaw, w stylu renesansowym. Pracami kierowali włoscy architekci pracujący na Wawelu: Jan Cini, Bernardino di Zanobi de Gianotis i Filip z Fiesole. W latach 1556-1563 ostateczny kształt nadał jej włoski budowniczy Jan Baptysta z Wenecji. Od tego czasu katedra przeżywa drugi okres swej świetności.

Katedra przed przebudową ok. 1900 r.

Stefan Szyller

W latach 1901-1903 gruntowny remont świątyni przeprowadził Stefan Szyller, który zaprojektował również znaczną część wyposażenia kościoła (ołtarz główny i boczne, ambonę, stalle). Wówczas też postanowiono pokryć ściany kościoła polichromią.

We wnętrzu znajdują się cenne renesansowe i wczesnobarokowe nagrobki, ołtarze i epitafia, pochodzące z XVI i XVII wieku.

Chcąc szczególnie wyróżnić jedną z najszacowniejszych świątyń polskich w 1910 roku papież Pius X odznaczył ją tytułem Bazyliki Mniejszej.

Drzwi wykonane w latach 1152-1154 w odlewni w Magdeburgu bez wątpienia przeznaczone były dla Płocka i budowanej tu katedry. Ich fundatorem był biskup Aleksander z Malonne, jego wizerunek znajduje się na jednej z kwater. Drzwi Płockie miały 3,6 m wysokości, a każde z dwóch skrzydeł - 1,2 m szerokości.

Wykonano je z drewna, objając płytami odlanymi w brązie w bordiurowych ramach. Podzielone są na 26 pól pokrytych 49 płytami z płaskorzeźbami, przedstawiającymi sceny biblijne. Na obu skrzydłach drzwi umieszczono kołatki w formie lwich głów z półotwartymi paszczami, z których wystają ludzkie głowy. Według pieczęci katedralnej z 1237 r., na której znajduje się rysunek kościoła, wejście do niego znajdowało się w nawie bocznej, być może pierwotnie właśnie tam osadzone były drzwi.

Obecnie w katedrze możemy podziwiać wspaniałą replikę tych drzwi, ponieważ oryginał znajduje się w Soborze św. Sofii w Nowogrodzie Wielkim, na terenie północno – zachodniej Rosji. Jest kilka hipotez, jak tam trafił. Najprawdopodobniej drzwi zostały zrabowane w połowie XIII wieku, podczas najazdów pogan.

O powrót Drzwi Płockich do Bazyliki Katedralnej wielokrotnie – jeszcze w czasach II Rzeczypospolitej – postulowały polskie autorytety naukowe, oczekując wykupienia oryginału przez rząd polski z rąk rosyjskich. Sprawy tej faktycznie nie załatwiono do dzisiaj.

Fragment Drzwi Płockich

Drzwi Płockie, razem z Drzwiami Gnieźnieńskimi, należą do najlepszych dzieł tego typu w dwunastowiecznej Europie.

Matrycę z oryginału wykonała w 1971 roku Pracownia Konserwacji Zabytków ze Szczecina. Stało się to dzięki staraniom m.in. dr Jakuba Chojnackiego, prezesa Towarzystwa Naukowego Płockiego. W 1973 roku powstał odlew z żywicy epoksydowej, a następnie kopia drzwi odlana w brązie, która zawisła w katedrze. Poszczególne płyty odlewano i cyzelowano przez prawie trzy lata.

23 XI 1981 roku, po ponad pięciu wiekach, ważąca ponad 2 tony replika romańskich Drzwi Płockich została zawieszona w portalu głównym katedry, a w lutym 1982 r. poświęcona przez prymasa Polski Józefa Glempa.

Wnętrze Katedry - ściana południowa

POLICHROMIE

Na początku XX wieku kapituła, po długich namysłach – nie wiedząc jeszcze o znacznych kosztach remontu i przebudowy świątyni – rozpisała konkurs na wykonanie w niej malowideł. Był to nowatorski pomysł, bowiem nigdy wcześniej ściany płockiej katedry nie były pokryte polichromią.

Ostatnia wieczerza - fragment polichromii

Równocześnie z renowacją architektoniczną przystąpiono do pracy nad polichromią, której realizację powierzono Władysławowi Drapiewskiemu. Wykonał ją po mistrzowsku, w stylu neorenesansowym przy zastosowaniu bardzo trwałych barwników mineralnych Keima. Ważnym elementem polichromii są umieszczone w nawach bocznych herby biskupów płockich, począwszy od pierwszego ordynariusza - biskupa Marka, który miał rozpocząć urzędowanie w 1075 roku, po współczesnych.

Wnętrze Katedry - widok na transept

Władysław Drapiewski

Fragment polichromii Kaplicy Królewskiej

Ciekawostką jest, że pierwotnie kuria powierzyła tę pracę Józefowi Mehofferowi, jednak obie strony w końcu nie doszły do porozumienia.

Średniowieczna świątynia była miejscem wiecznego spoczynku Władysława Hermana, Bolesława Krzywoustego i książąt mazowieckich. W 1825 r. ich szczątki przeniesiono do podziemi północnej kaplicy wieżowej, zwanej odtąd królewską. Na posadzce, pośrodku kaplicy, ustawiono zaprojektowany przez Zygmunta Vogla sarkofag z czarnego marmuru z białym alabastrowym orłem na froncie i czterema orłami cynkowymi podtrzymującymi na skrzydłach płytę, na której złożono insygnia królewskie ze złoczonego brązu. W 1972 r. dokonano badań archeologicznych,

identyfikując szczątki królewskie. W 1975 r. podczas uroczystości jubileuszowych 900-lecia diecezji plockiej prochy Władysława Hermana i Bolesława Krzywoustego spoczęły we wnętrzu sarkofagu w dwóch trumienkach wykonanych z brązu. W krypcie pod kaplicą spoczywają prochy 14 książąt mazowieckich i jednej księżnej Gaudemundy Zofii, żony Bolesława II i córki wielkiego księcia Litwy Trojdena.

Polichromia Kaplicy Królewskiej została zrealizowana przez współpracowników Władysława Drapiewskiego: Nikolausa Bruchera i Czesława Idźkiewicza i ma wymiar patriotyczny. Na sklepieniu unosi się wielki polski orzeł biały z herbami Litwy i Rusi oraz wizerunkami Matki Boskiej Częstochowskiej i Ostrobramskiej, a na ścianie okiennej - Oko Opatrzności, które zdaje się czuwać nad narodem polskim. Pod oknem wymalowano sylwetki dwóch klęczących rycerzy, które przypominają, że w tym miejscu spoczywają szczątki książąt-rycerzy. Na ścianie widnieją herby stolic Polski: Gniezna, Krakowa, Kruszwicy, Poznania, Płocka i Warszawy.

Insygnia królewskie

KONCERTY

Festiwal Muzyki Jednogłosowej

We wnętrzach Bazyliki Katedralnej, słynącej z doskonałej akustyki odbywa się wiele koncertów i cyklicznych festiwali. Od trzydziestu lat organizowany jest Festiwal Muzyki Jednogłosowej o niepowtarzalnym charakterze, niezwyklej atmosferze i wysokim poziomie artystycznym, jeden z nielicznych tego typu w kraju. W styczniu odbywa się Płockie Kolędowanie, a całym rokiem koncerty w ramach Międzynarodowego Festiwalu Muzyki Chóralnej i Międzynarodowego Festiwalu Muzyki Organowej, którego uczestnicy wykorzystują wspaniałe brzmienie plockich organów.

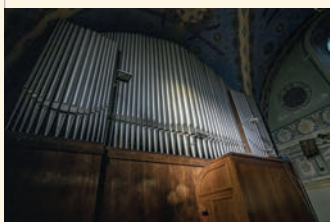
OŁTARZ SERCA JEZUSOWEGO

Figury Chrystusa oraz klęczących świętych Dominika i Małgorzaty Marii Alacoque zostały wyrzeźbione w 1913 r. z marmuru kararyjskiego. W tympanonie wykonana w Wenecji mozaika, wierna kopia słynnej mozaiki Dobrego Pasterza z V w. z Rawenny.

KAPLICA KRÓLEWSKA

Kaplica znajduje się pod wieżą północną. Jest miejscem spoczynku władców Polski i kilkunastu książąt mazowieckich. Szczątki Władysława Hermana i Bolesława Krzywoustego umieszczone są w sarkofagu z czarnego marmuru ozdobionego alabastrowym orłem i królewskimi insygniami, prochy książąt – pod posadzką kaplicy.

ORGANY

Organy trafiły do katedry po II wojnie światowej z ewangelickiego zboru w Zarach. Zbudowała je tam w roku 1907 firma Wilhelma Sauera, organmistrza z ogromnym dorobkiem, twórcy między innymi organów w katedrze berlińskiej i archikatedrze wrocławskiej św. Jana Chrzciciela. Organy należą do największych i najciekawszych w kraju. Instrument ma 4 manualy ręczne i klawiaturę nożną, posiada trakturę pneumatyczną, 66 głosów, wbudowane dzwony rurowe oraz dobudowany w latach 90-tych siedmiogłosowy pozytyw, który pozwala uzyskać efekt odległości.

Wnętrze wieży katedralnej

OŁTARZ MATKI BOŻEJ MAZOWIECKIEJ, PATRONKI KATEDRY

Wykonany w I połowie XVII w. jeden z najstarszych ołtarzy katedry. Wizerunek Maryi z dzieciątkiem jest czczony od wielu pokoleń. Nad nim widnieje łacińska inskrypcja: *Monstra te esse Matrem* (Okaż, że jesteś Matką). O kulcie Matki Bożej świadczą liczne wota.

PREZBITERIUM

Neorenesansowy ołtarz główny wykonano na początku XX w. wg projektu Szyllera. Na szczególną uwagę zasługują umieszczone po jego bokach stalle i tron biskupi wraz z uważanym za arcydzieło złożonym fotelem tronowym. Na ścianach kolorowe polichromie przedstawiające obrazy z życia Maryi.

OŁTARZ UKRZYŻOWANIA

Najstarszy ołtarz katedry wzniesiony w 1600 r. z zestawionego kontrastowo marmuru z alabastrem. W centralnej części figury Jezusa Ukrzyżowanego oraz Matki Bożej i św. Jana.

OŁTARZ ŚW. STANISŁAWA KOSTKI

Wykonany w stylu wczesnego renesansu na początku XX w. Plaskorzeźba umieszczona w centrum przedstawia scenę ukazania się Madonny z Dzieciątkiem choremu Stanisławowi.

DRZWI PŁOCKIE

Powstały w połowie XII w. w Magdeburgu z przeznaczeniem dla katedry. Ich oryginał znajduje się w Soborze Mądrości Bożej w Nowogrodzie Wielkim w Rosji. W katedrze można oglądać ich wierną kopię uroczyscie poświęconą w 1982 r. Okoliczności i czas wywiezienia drzwi nie zostały wyjaśnione.

*Drzwi w Soborze
Mądrości Bożej
w Nowogrodzie Wielkim
(Rosja)*

MUZEUM DIECEZJALNE

MUZEUM

SKARBIEC

WYSTAWY
CZASOWE

PARKING

*Dawne opactwo
benedyktynskie*

Jest jednym z najstarszych muzeów kościelnych w Polsce. Powstało w 1903 roku z inicjatywy księdza A.J. Nowowiejskiego, późniejszego arcybiskupa. Obecnie zajmuje dwa budynki: tzw "stare muzeum" mieści się w sąsiadującym z katedrą obiekcie, zaprojektowanym przez Stefana Szyllera, druga część zbiorów od 2008 roku znajduje się w dawnym opactwie benedyktynów. Muzeum prezentuje bardzo różnorodne eksponaty - od sztuki złotniczej po rzeźbę i malarstwo.

KURIA DIECEZJALNA PŁOCKA
MUZEUM
DIECEZJALNE

EKSPOZYCJE W BUDYNKU DAWNEGO OPACTWA:

Skarbiec, "Chrystus w sztuce" (na tej wystawie można między innymi obejrzeć "Piety z Drobiną", dwie rzeźby gotyckie z XV wieku czy "Chrystusa z Długosiodła" z XVIw.), "Madonny w poezji polskiej", „U źródeł kultu Bożego Miłosierdzia” (pamiątki związane ze św. Faustyną), "Biblia Płocka"

Godziny otwarcia Muzeum Diecezjalnego:
wtorek - piątek: 10:30 - 14:00
sobota: 10:00 - 16:00
niedziela - poniedziałek: muzeum nieczynne

EKSPOZYCJE W TZW. "STARYM" MUZEUM:

Tkaniny (m.in. pasy kontuszowe), rękopisy i starodruki (m.in. dokument księcia Konrada Mazowieckiego z 1230 roku, graduał bpa Erazma Ciolka, faksymile dyplomu lokacyjnego Miasta Płocka z 1237 roku (oryginał spoczywa w archiwum Biblioteki Seminarium Duchownego), objawienia św. Brygidy z 1400 roku, pierwsze wydanie "Pana Tadeusza" - paryskie i warszawskie, numizmatyka (monety z czasów Cesarstwa Rzymskiego i polskie, począwszy od Piastów), biela broń, malarstwo (m.in. "Matka Boska Polna" Jacka

Malczewskiego, "Zdrowaś Maryjo" oraz "Pod figurą" Vlastimila Hofmana), rzeźba, archeologia (m.in. zęby i łopatka mamuta czy czaszka prążubra). Najnowszym, odzyskanym po latach nabytkiem muzeum jest obraz Jana Czesława Moniuszko, syna słynnego kompozytora, pod tytułem: "Cesarz Maksymilian I nadaje herb kapitulie płockiej", które to wydarzenie faktycznie miało miejsce w 1518 roku. Moniuszko jest też autorem innego obrazu w zbiorach muzeum pn. "Koncert Jankiela".

Wnętrze Starego Muzeum - po prawej stronie widoczna szafa na pasy kontuszowe

PASY KONTUSZOWE

Cennym i bardzo oryginalnym eksponatem jest zbiór blisko 100 pasów kontuszowych, jeden z trzech największych w kraju. Jedwabne pasy, bogato zdobione, były nieodłącznym elementem stroju szlacheckiego. Pochodzą z różnych manufaktur: ze Słucka, z Kobylek, z Gdańska, Grodna, a także z Turcji, Persji i Francji. Ciekawostką jest sposób ich przechowywania - w specjalnie zaprojektowanej szafie.

Patena
Konrada Mazowieckiego (XIII w.)

SKARBIEC

Jest jednym z pięciu najbogatszych skarbców muzealnych w Polsce. Wspaniałe zabytki sztuki złotniczej, począwszy od średniowiecza pochodzą z kościołów diecezji płockiej. Do najcenniejszych należą: kielich i patena Konrada Mazowieckiego z ok. 1240 r. oraz czasza puszeki czerwńskiej z ok. 1180 r. Najśłynniejszym dziełem jest relikwiarz hermowy św. Zygmunta fundacji króla Kazimierza Wielkiego z 1370 r. Herma posiada bogato zdobiony piastowski diadem, który prawdopodobnie jest najstarszą koroną w Polsce. Ponadto w skarbcu znajduje się rzadko spotykany emaliowany złoty kielich z fundacji Wazów oraz związany także z tą rodziną - ołtarzyk polowy Konstancji Austriackiej, żony Zygmunta III Wazy, wykonany przez Matthausa Walbauma w srebrze, oprawionym w drzewo hebanowe.

Herma św. Zygmunta

Wnętrze Opactwa Pobenedyktyni (skarbiec)

Wyjątkowo cennym eksponatem jest tzw. Biblia Płocka z I poł. XII w. Księga ta została spisana na pergaminie i oprawiona w okładki z desek dębowych obciągniętych białą skórą o wymiarach 54,5 x 36,0 cm oraz grubości 10 cm (w części grzbietowej) i 15 cm w otwarcu. Na okładce nie ma dekoracji ani okuć. Zawiera 270 kart. Obecna oprawa została wykonana prawdopodobnie w 1457r. Łaciński tekst Biblii Płockiej jest wersją Wulgaty. Obok rękopisu pisma świętego na ekspozycji zobaczymy plansze z miniaturami, opis cudów, reprint Biblii Gutenberga.

Biblia Płocka (XII w.)

SPACER PO MURACH

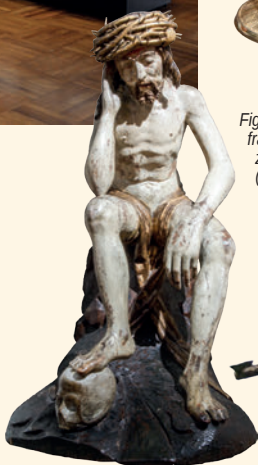
To nie lada okazja, prawdziwa gratka dla turystów, która zdarza się tylko raz w roku - podczas Dni Historii Płocka. Wówczas organizowany jest spacer z przewodnikiem /bądź indywidualnie/ po kazimierzowskim murze zamkowym oraz wejście na Wieżę Szlachecką. Widok, który roztacza się stamtąd na Wisłę i Starówkę jest niezapomniany.

Wieża Szlachecka

Kielich Konrada Mazowieckiego (XIII w.)

Figura Chrystusa frasobliwego z Długosiodła (XVI w.)

Pokaz walki rycerzy podczas Dni Historii Płocka

DAWNY ZAMEK

MUZEUM

WYSTAWY
CZASOWE

INSZENIZACJE
HISTORYCZNE

PARKING

W X wieku, w miejscu, gdzie dzisiaj znajdują się budynki dawnego opactwa benedyktynów powstał gród osłonięty wałem ziemnym. Była to jedna ze "stacji" króla Bolesława Chrobrego, który regularnie objeżdżał swoje państwo.

Od drugiej połowy XI w. Płock zyskał na znaczeniu, kiedy w 1075 r. stał się stolicą nowo utworzonego biskupstwa, a następnie siedzibą władców Polski - Władysława Hermana i Bolesława Krzywoustego. Powstały rezydencje dla biskupa, księcia, jego rodziny i liczego dworu. Wczesnopiastowska drewniana fortyfikacja w XIII w. została przekształcona w murowany zamek, obwiedziony murem obronnym a za

panowania Kazimierza Wielkiego powstał drugi pierścień potężnych murów.

Z tego okresu pochodzi m.in. część zachowanego do dziś muru obronnego i dwie wieże: Szlachecka (dawnie więzienie dla szlachty) i Zegarowa, w XV wieku podwyższona na dzwonnice katedralną, w której przyziemiu tkwią relikty romańskiej budowli kamiennej – palatium.

W XVI wieku wskutek podmycia i osunięcia się skarpy, najpiękniejsza część zamku runęła do Wisły. W tym czasie królowa Bona otrzymała od Zygmunta Starego ziemię płocką. Oprócz Bony częstym gościem na zamku była królowa Anna Jagiellonka. Na krótko zatrzymywali się też królowie: Zygmunt August, Zygmunt III Waza, Władysław IV i Jan Kazimierz. W XII w. bardzo często bywała tu Jadwiga Śląska, żona Henryka Brodatego, późniejsza święta.

Władysław
Herman

OPACTWO BENEDYKTYNÓW

MUZEUUM

SKARBIEC

WYSTAWY
CZASOWE

PARKING

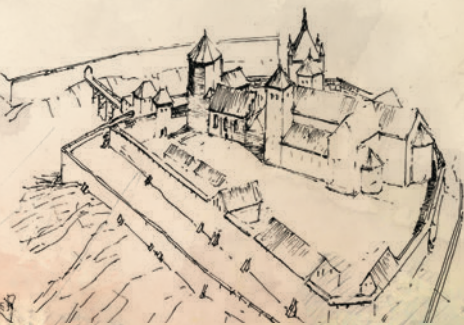
Obecność benedyktynów w Płocku datuje się od czasów chrystianizacji Polski. Mieli swój udział w utworzeniu pierwszej kapituły katedralnej płockiej diecezji (1075 r.).

W tym czasie posiadali niewielki kościół na podgrodziu. W połowie XVI w. benedyktyni pobudowali między zamkowymi wieżami gotycki kościół św. Wojciecha oraz klasztor. W końcu XVIII w. benedyktyni opuścili Płock, zostali przeniesieni do Pułtusza. Opactwo przebudowano na seminarium duchowne.

Przeniesiony portal w Bądkowie Kościelnym

Dla powiększenia seminarium w 1856 r. Kościół został zlikwidowany, ołtarz główny przeniesiono do płockiej fary, a portal do kościoła w Bądkowie Kościelnym, koło Płocka. Obiekt pełnił funkcje szkolne, mieszkalne i muzealne. Obecnie jest siedzibą Muzeum Diecezjalnego.

Rekonstrukcja wyglądu zamku na Wzgórzu Tumskim z czasów średniowiecza

*Bolesław
Krzywousty*

Wieża Szlachecka - zwana Wysoką lub Bramną. Służyła jako więzienie dla szlachty. Pierwotnie była dużo wyższa. Zmniejszona w 1796 r. przez władze pruskie.

PLAC NARUTOWICZA

ZABYTKI

GASTRONOMIA

WC

INSCENIZACJE
HISTORYCZNE

PARKING

DAWNY PAŁAC BISKUPI

Okazały budynek dzisiejszych sądów (pl. Narutowicza 6) to dawny Pałac Biskupi. Biskupstwo w Płocku zostało utworzone w 1075 r. przez króla Bolesława Śmiałego, brata Władysława Hermana. W 1600 roku rozpoczęła się budowa nowego pałacu biskupiego z wykorzystaniem gotyckich murów. Ale od XV wieku płocki biskupi rzadko przebywali w Płocku, pełniąc ważne funkcje państwowe na dworze królewskim w Krakowie, a później, po przeniesieniu stolicy do Warszawy ich stałą rezydencją stał się zamek w Pułtusk. W 1880 roku całkowicie zmieniono wygląd pałacu – powstał duży gmach z dobudowanymi skrzydłami dla sądu, hipoteki i izby skarbowej.

Pomnik Obrońców Płocka 1920
(odsłonięty 11.11.2018 r. w 100-lecie
odzyskania niepodległości przez
Polskę)

DOM BISKUPI

Począwszy od 1876 roku aż do dziś dawna kanonia przy placu Narutowicza 10 jest siedzibą płockich biskupów. Na budynku znajduje się tablica, informująca o tym, że w 1991 r. podczas pobytu w Płocku, nocował tu Papież Jan Paweł II.

Historyczny Rynek Kanoniczny zamyka zbudowany w 1830 roku Dom pod Opatrznością, projektu Jakuba Kubickiego (zaprojektował także warszawski Belweder i płocki ratusz). Budynek jest siedzibą Biblioteki im. Zielińskich Towarzystwa Naukowego Płockiego, która w swych zbiorach posiada cenne zabytki piśmiennictwa, m.in. rękopis sprzed tysiąca lat, zawierający łaciński tekst z biblijnej Księgi Mądrości, autografy sławnych ludzi m.in. Adama Mickiewicza czy Tadeusza Kościuszki, a także rzadkie

starodruki, jak "Boska Komedia" Dantego z 1487 r., pierwsze wydanie dzieła Mikołaja Kopernika z 1543 r. pt. "O obrotach sfer niebieskich", a nade wszystko wspaniały zbiór 80 grafik Francisco Goyi z cyklu "Kaprysy".

"Kiedy rozum śpi,
budzą się potwory"
Francisco Goya

Plac Narutowicza to dawny Rynek Kanoniczny - najstarszy plac w mieście, pełen zabytkowych budynków. Od końca XI wieku znajdowało się tu drugie podgrodzie książęce z siedzibami duchowieństwa, związanego z katedrą i dworem władcy. Dzisiejszy wygląd placu Narutowicza pochodzi z początku XIX w., po przeprowadzonej regulacji miasta. Część budynków wtedy rozebrano, tworząc rozległy plac, a następnie otoczono klasycystycznymi kamienicami mieszczańskimi i kanoniami, w których mieszkali duchowni.

Rekonstrukcja "Obrony Płocka
przed bolszewikami 1920"
na placu Narutowicza

Żyrandol ART DECO
w TNP

Drzwi eklektyczne do sali im.
Gustawa Zielińskiego

Pierwsze wydanie dzieła
Kopernika z 1543 r.
„O obrotach sfer niebieskich”

TOWARZYSTWO NAUKOWE PŁOCKIE

Murowana gotycka kanonia z połowy XV wieku stojąca przy pl. Narutowicza 8 jest siedzibą Towarzystwa Naukowego Płockiego. TNP powstało w 1820 roku i jest jednym z najstarszych towarzystw naukowych w Polsce.

Późnorennesansowy strop belkowany
polichromowany (XVI/XVII w.)

W 1907 roku otrzymało cenny księgozbiór, liczący 25 tysięcy tomów, gromadzony w Sklepie przez Gustawa Zielińskiego, a przekazany przez jego syna, Józefa. W 1930 roku Towarzystwo stało się właścicielem pięknego klasycystycznego budynku „Domu pod Opatrznością”, w którym mieści się Biblioteka im. Zielińskich.

Wydanie „Boskiej Komedii”
z roku 1487

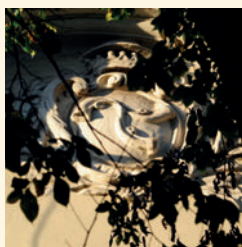
ODWACH

Odwach, czyli dawna wartownia wojsk rosyjskich, to klasycystyczny budynek z 1837 roku, zaprojektowany przez Michała Jakuba Miklaszewskiego. Miejsce to związane jest symbolicznie z walką o niepodległość Polski. Po wybuchu powstania styczniowego zakładano, że Płock będzie pierwszym większym miastem uwolnionym od okupanta rosyjskiego. Niestety, próba zdobycia odwachu zakończyła się niepowodzeniem, a jego dowódcę, generała Zygmunta Padlewskiego rozstrzelano w Płocku.

Krzyż Walecznych
"Obróńcom Płocka 1920"

W 1920 roku w pobliżu odwachu znajdowała się jedna z barykad, broniących przez 18 godzin dostępu do mostu wojskom bolszewickim. W tej wojnie płockanie odznaczyli się wyjątkowym męstwem, za które Naczelnik Państwa Józef Piłsudski odznaczył miasto Krzyżem Walecznych. Miało to miejsce 10 kwietnia 1921 roku na Pl. Floriańskim (obecnie Pl. Obróńców Warszawy). Obecnie odwach jest siedzibą PTTK. Przed budynkiem znajduje się Płyta Grobu Nieznanego Żołnierza odsłonięta w 1966 roku.

Herb Trąby

Rekonstrukcja
"Obrony Płocka przed
bolszewikami 1920"

DOM POD TRĄBAMI

Dawna kanonia, dobudowana w końcu XIV wieku do muru obronnego. Północny szczyt budynku przylegał do bramy wyszogrodzkiej. W XVIII wieku mieściło się tu seminarium duchowne. W ścianie szczytowej widoczny jest do dziś zarys muru obronnego, który prowadził do zamku. Wyżej znajduje się herb Trąby, od którego pochodzi nazwa budynku, związany z osobą sufragana płockiego Aleksandra Gintowt Dziewałtowskiego.

MUZEUM MAZOWIECKIE

MUZEUM

ZABYTKI

WYSTAWY
CZASOWE

Jest to najstarsze muzeum powstałe z inicjatywy społecznej w 1821 roku, posiadające zbiory historyczne, numizmatyczne, artystyczne, archeologiczne i etnograficzne.

Muzeum Mazowieckie to największa kolekcja secesji - sztuki przełomu XIX i XX wieku, ogromne zbiory sztuki art déco z początków XX wieku, a także historyczna wystawa X wieków Płocka z imponującą makiętą dziewiętnastowiecznego Płocka.

W zabytkowym spichlerzu natomiast znajdują się zbiory etnograficzne oraz wystawa sztuki orientalnej, a w dawnej synagodze eksponowane są kultura żydowska, Holocaust, historia Żydów z Płocka i Mazowsza.

Godziny otwarcia Muzeum Mazowieckiego:

wtorek – niedziela: 10:00 – 17:00 (okres letni)

10:00 – 16:00 (okres zimowy)

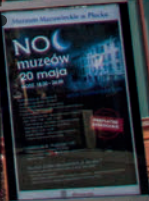
poniedziałek:

muzeum nieczynne

MUZEUM MAZOWIECKIE W PŁOCKU

Ulica Tumska to obecnie główny deptak miasta (w latach 70-tych XX w. była dostępna dla samochodów) i miejsce corocznego Jarmarku Tumskiego.

Powstała w I poł. XIX w. wg projektu Schmidt'a. Oprócz Muzeum Mazowieckiego (mieszczącego się w kamienicy secesyjnej przy Tumskiej 8), warto odszukać dawny Hotel Angielski, który pod koniec XIX w. był uważany za jeden z najbardziej reprezentacyjnych gmachów w Płocku.

Otwarta pod koniec 2010 r., nowoczesnie zaaranżowana wystawa regionalno-historyczna „X Wieków Płocka. Płock w przestrzeni kulturowej Mazowsza, Polski, Europy” mieści się na trzech piętrach budynku sąsiadującego z secesyjną kamienicą i przedstawia tysiąclecie historii Płocka.

Tradycja łączy się tu z technologią - eksponaty sąsiadują z multimediami, których celem jest uatrakcyjnienie poznawania historii miasta.

Naczynia gliniane z XVII i XVIII w.

Fotoplastikon

Jednym z najważniejszych elementów ekspozycji jest makietą Płocka z ok. 1800 r. o powierzchni 40 m² i towarzyszące jej efekty światła i dźwięku. Jest to jedna z największych i najbardziej unikatowych makiet prezentowanych w polskich muzeach.

Liczba obiektów archeologicznych, historycznych i numizmatycznych czynią tę wystawę bezprecedensowym zjawiskiem w regionie.

Najstarszy wizerunek Płocka według dzieła Abrahama Boota z 1627r.
(autor kopii: A.Wawrzyński, 1958r.)

Do najcenniejszych eksponatów należą także: fidel płocki - unikatowy drewniany instrument smyczkowy z XVI wieku, odkryty na płockim Starym Rynku, barokowy piec kaflowy z Solca k. Gostynina z drugiej połowy XVIII wieku.

Fidel płocki z XVI w.

Godną uwagi ciekawostką jest jesiotr wyłowiony w Wiśle pod Płockiem w 1934 roku, który mierzy ponad dwa metry!

Rekonstrukcja ratusza z XVII w.

Barokowy piec kaflowy

Ze względu na największą ekspozycję poświęconą sztuce secesji, Muzeum zwane jest często "muzeum secesji". Niezwykle interesująca wystawa mieści się na 4 piętrach kamienicy secesyjnej. Znajdziemy tu aranżację wnętrz mieszczańskich, sklepik modniarski, sale rzemiosła artystycznego: szkła, ceramiki, metalu, biżuterii i medalierstwa, galerię malarstwa i rzeźby okresu Młodej Polski oraz salę galicyjską inspirowaną kulturą ludową Małopolski, Podhala i Huculszczyzny.

uzupełnia zestaw kryształowych naczyń szklanych, dzbany z metalowymi oprawami w formie stylizowanych motywów roślinnych i żardiniery – również oprawiane w srebrzony metal.

Perłą w kolekcji secesyjnej jest „Sława i sztuka” - autoportret Jacka Malczewskiego, który powstał w 1911r., w wyjątkowym dla artysty okresie, gdy wraz z Wacławem Szymanowskim, prezentował swoje prace na wystawie w Wiedniu.

W sali galicyjskiej zgromadzono dzieła takich artystów jak Włodzimierz Tetmajer, Teodor Axentowicz czy Konstanty Laszczka. Wyjątkowym eksponatem jest "Madonna wiejska" Stanisława Wyspiańskiego - pastel z 1904 r. z motywem zaczerpniętym z polichromii kościoła Franciszkanów w Krakowie. Wyspiański kilkakrotnie powtarzał elementy polichromii lub projektów witraży na osobnych obrazach, ten przeznaczony był dla zaprzyjaźnionego z Wyspiańskim lekarza, prof. Juliana Nowaka.

W sali rzemiosła artystycznego wśród wielu perełek jest srebrny dzban na wino, sygnowany przez Tiffany'ego czy emaliowana papierosnica słynnej firmy Faberge.

Dzban na wino, Tiffany

Jadalnia

St. Wyspiański „Wiejska Madonna”, 1904 r.

Salon

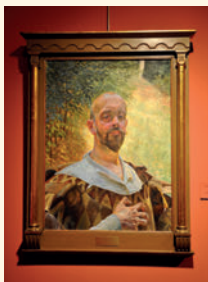

Uzupełnieniem wystawy secesji jest sklepik modniarski prezentujący modę z przełomu XIX i XX wieku. Znajdziemy tu wszystkie akcesoria stroju kobiecego od bielizny po suknie balowe. Cennym elementem aranżacji są oryginalne gabloty sklepowe z 1906 roku.

Sklepik modniarski

Jack Malczewski –autoportret, 1911 r.

Bolesław Biegas, rzeźba i malarstwo

Uran, 1910/1911 r.
B. Biegas

Jedna z sal w kamienicy secesyjnej została poświęcona Bolesławowi Biegasowi, uznanemu polskiemu rzeźbiarzowi, malarzowi i dramatopisarzowi. Biegas uważany jest za czołowego przedstawiciela kierunku symboliczno-secesyjnego. Ekspozycja składa się z 36 rzeźb gipsowych, 4 rzeźb z terakoty, 3 rzeźb w brązie, 13 obrazów oraz oryginalnej tkaniny z ornamentem wykonanym wg projektu Biegasa. Większość obiektów pochodzi z kolekcji Polskiego Towarzystwa Historyczno-Literackiego Biblioteki Polskiej w Paryżu. Najważniejsze rzeźby to „Ziemia” i „Sfinks”, obie z 1902 r.

ART DÉCO

KOLEGIALNA 6

Wizytówką Muzeum Mazowieckiego, obok secesji i zbiorów regionalnych, jest kolekcja sztuki dwudziestolecia międzywojennego - art déco. To największa w Polsce stała ekspozycja poświęcona sztuce, która swoje tryumfy w Europie zaczęła świecić po Wystawie Światowej w Paryżu w 1925 roku

Pokaźny zbiór, liczący ok. 1800 muzealiów z okresu międzywojennego, tworzą przede wszystkim obiekty polskiego pochodzenia uzupełnione realizacjami europejskimi i amerykańskimi. Trzonem kolekcji są wysokiej klasy meble, dopełnione wyrobami rzemiosła artystycznego – szkła, ceramiki, metalu, tkaniny oraz stroju z jego akcesoriami.

Kolczyki
w etui Cartiera

W zabytkowej kamienicy przy ul. Kolegialnej 6 zwiedzający mogą poczuć klimat przedwojennego miasta, z wnętrzami kamienic i tętniącą życiem ulicą ze sklepami, bankiem, domem mody i kinem Odeon. Wyrazem luksusu, prędkości i blichtru jest oryginalne auto z epoki umieszczone w centralnej części miejskiej zabudowy - Jowett z 1926 roku. W domu mody znajdziemy kolekcję strojów z okresu szalonych lat dwudziestych, a w sklepie jubilerskim m.in. kolczyki w etui Cartiera czy puderniczkę Tiffany'ego

"Martwa natura"
Tamary Łempickiej

Koniecznie trzeba zobaczyć obraz "Martwa natura" Tamary Łempickiej, który jest drugim obok portretu kobiety - "Lasstitute" z Muzeum Narodowego w Warszawie, obrazem tej artystki, znajdującym się w zbiorach muzealnych w Polsce.

Interesujący jest również komplet mebli do sypialni projektu Juliana Pietrzyka, wykonany pod koniec lat 20. w pracowni Szczepana Łojka czy wnętrze mieszkania zaprojektowane przez Edmunda Brzozowskiego.

Lampa z abażurem
(proj. Josef Lorenzl), 1930 r.

Meble do salonu
(proj. E. Brzozowski), 1938 r.

Na wystawie zgromadzono szkło z cenionych polskich hut jak Niemen, Zawiercie, Hortensja, Krosno oraz zagranicznych wytwórni. Kolekcję uzupełniają produkty ceramiczne z m.in. Z Cmielowa i Pacykowa oraz porcelana zagraniczna z przepięknymi serwisami i figurkami Rosenthala.

Z Płocka i dla Płocka. Galeria Płocczan XX wieku. Galeria Themersonów.

W kamienicy przy Kolegialnej 6 można również poznawać historię Płocka przez pryzmat jego znakomitych mieszkańców, Płocczan, którzy już na zawsze wpisali się w dzieje zarówno miasta jak i Polski. Osią wystawy są ludzie sztuki: wybitny poeta, tłumacz i żołnierz - Władysław Broniewski; aktorka i pedagog - Mira Zimińska

Aparat fotograficzny
Galeria Themersonów

Sygietyńska oraz awangardowe małżeństwo Franciszka i Stefan Themerson. Na wystawie poznamy również sylwetki postaci związanych z polityką, nauką, poznamy płockich działaczy i filantropów, a także sportowców i walczących o niepodległość bohaterów. Wśród nich premier III Rzeczypospolitej Tadeusz Mazowiecki, neurolog i autor Atlasu Mózgu Edward Flatau czy druh Wacław Milke – założyciel najstarszego w Polsce zespołu dziecięcego Harcerskiego zespołu Pieśni i Tańca „Dzieci Płocka”.

MIRA

Mira Zimińska Sygietyńska urodziła się w Płocku w 1901 roku. Była aktorką dwudziestolecia międzywojennego, reżyserką i pedagogiem, dyrektorką Zespołu Pieśni i Tańca "Mazowsze". Jej rodzice związani byli z dawnym teatrem płockim; jako siedmioletnia dziewczynka tu stawiała pierwsze artystyczne kroki. Później związana z najlepszymi scenami kabaretowymi i teatralnymi przedwojennej Warszawy, m.in. ze słynnym kabaretem "Qui Pro Quo".

Pomnik Miry Zimińskiej – Sygietyńskiej stojący przy wejściu do Muzeum Mazowieckiego w Płocku

Ciekawostką jest, że autor polichromii w płockiej katedrze, Władysław Drapiewski, utrwalił postać kilkuletniej Miry, która śpiewała wówczas w katedralnym chórze, na ścianie nawy głównej: w scenie kazania na Górze oraz w innym miejscu - jako aniołka.

SPICHLERZ

Zabytkowy Spichlerz z przełomu XVIII i XIX wieku od lat jest miejscem ekspozycji zbiorów etnograficznych. W zasobach muzeum znajduje się 9500 muzealiów z całego Mazowsza, w tym m.in. stroje ludowe, tkaniny, kolekcja rzeźby, ceramiki, wycinanki ludowej. Znajdziemy tam dwie wystawy stałe.

Warsztat tkacki

Nakrycie głowy panny młodej

Twórczość ludowa

Kultura Mazowska w ludowej wizji świata

Barwna i niezwykła opowieść o kulturze ludowej Mazowsza. Muzeum przeorganizowało swoje przestrzenie tak, by w pasjonujący sposób przedstawić grupy etnograficzne naszego regionu i zwyczaje panujące tu od wieków. Do najciekawszych eksponatów należy płocka szopka wnękowa, bardzo cenny, unikatowy zabytek, datowany na około 1916 rok, dar Marii Macieszyny, badaczki strojów płockich i kurpiowskich oraz płockiej szopki bożonarodzeniowej.

Wnętrze wiejskiej chaty

Kolotka - dzwonek dla krowy

Kompozycja rzeźbiarska „Święcenie bydła”

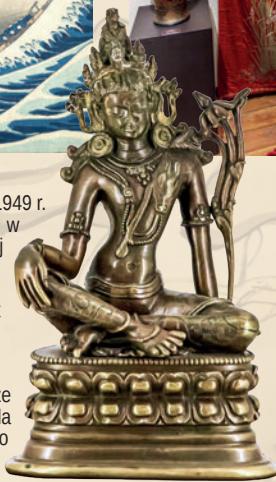
Sztuka Dalekiego Wschodu. Płockie skarby buddyjskiej Azji

Wystawa sztuki orientalnej, na którą składa się ok. 130 muzealiów: przedmioty rzemiosła artystycznego - użytkowe i dekoracyjne, militaria, malarstwo, grafika, buddyjska sztuka sakralna i monety. Kolekcja ta powstała na początku XX w. i została przekazana płockiemu muzeum przez

Towarzystwo Naukowe Płockie w 1949 r. Można tu zobaczyć „Wielką falę w Kanagawa”, jedno z najbardziej znanych na świecie dzieł sztuki, arcydzieło japońskiego drzeworytu, którego autorem jest Katsushika Hokusai.

Na wystawie znajduje się także „Budda Amitabha” (Budda Nieograniczonego Światła), dzieło z kolekcji koreańskich obrazów taenghwa, jedynej takiej w zbiorach europejskich.

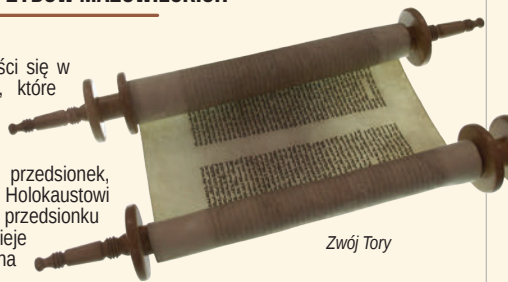
Bodhisatwa Wsppółczucia
„Niosący lotos”
Zachodni Tybet, XIV w.

Godziny otwarcia Spichlerza:
wtorek – niedziela: 10:00 – 17:00 (okres letni)
10:00 – 16:00 (okres zimowy)
poniedziałek: muzeum nieczynne

MUZEUM ŻYDÓW MAZOWIECKICH

Otwarte w 2013 roku, mieści się w jednej z dwóch synagog, które funkcjonowały w Płocku. Przestrzeń wystawy stałej podzielona jest na trzy główne strefy tematyczne: przedsionek, pomieszczenie poświęcone Holokaustowi i salę główną. W przedsionku przedstawione są dzieje osadnictwa żydowskiego na ziemiach polskich.

Zwoj Tory

Szafa aron ha-kodesz

Godziny otwarcia Muzeum Żydów Mazowieckich:
wtorek – niedziela: 10:00 – 17:00 (okres letni)
10:00 – 16:00 (okres zimowy)
poniedziałek: muzeum nieczynne

W sali głównej zobaczyć można wybrane aspekty kultury Żydów w Polsce, takie jak kuchnia, muzyka, święta i zwyczaje oraz obiekty architektury żydowskiej na Mazowszu. Część poświęcona zagładzie zbudowana jest na bazie książki "Kartki z pożogi" Symchy Gutermana i archiwalnych fotografii.

Dopełnieniem ekspozycji jest multimedialne widowisko wyświetlane w oknach sali głównej Małej Synagogi.

Wyjątkowym eksponatem jest szafa aron ha-kodesz, szafa ołtarzowa, zwana „świętą arką”, która powróciła do dawnej bożnicy. Swoją nazwą nawiązuje do biblijnej Arki Przymierza, w której Izraelici umieścili tablice z Dziesięciorgiem Przykazań. W szafie przechowywane są zwoje Tory, nawinięte na wałki, spisane ręcznie w języku hebrajskim na pergaminie. Płocka szafa powstała w pierwszej połowie XIX wieku, po 1830 roku.

Oprócz części wystawienniczej muzeum proponuje bogaty program kulturalno-oświatowy, na który składają się koncerty kameralne, wykłady, spektakle teatralne, wystawy czasowe, projekcje filmów.

MAŁACHOWIANKA

ZABYTEK

MUZEUM

PARKING

Małachowianka uznawana jest za najstarszą istniejącą w tym samym miejscu szkołę w Polsce.

SZKOŁA PRZY KOLEGIACIE

Wszyscy badacze historii Mazowsza są zgodni co do tego, że w drugiej połowie XII wieku istniała przy Kolegiacie szkoła prowadzona najpierw przez benedyktynów, a potem przez kanoników regularnych z Czerwińska. Była to szkoła typu trivium, w której uczono po łacinie gramatyki, retoryki i dialektyki. Powstała około 1180 r. przy Kolegiacie św. Michała Archanioła, której historia sięga 1150 roku. Wtedy właśnie została ufundowana przez Dobiechnę, wdowę po wojewodzie Wojsławie, opiece Bolesława Krzywoustego.

W 2019r. odsłonięto zegar słoneczny, który zawisł na zabytkowej gotyckiej wieży, a jego projekt nawiązuje do zegara sprzed ok. 200 lat. Jego konstrukcję przypisuje się wybitnemu absolwentowi Małachowianki Wojciechowi Jastrzębowskiemu. Usunięty za czasów gimnazjum rosyjskiego zegar znajdował się prawdopodobnie na ścianie pawilonu Kolegium Jezuickiego.

KOLEGIUM JEZUICKIE

W latach 1611 - 1773 szkołę prowadzili jezuici, którzy zbudowali okazały budynek, służący dobrze do dziś. Poziom nauczania w Kolegium Jezuitskim dorównywał najlepszym szkołom tego typu w Europie, a nauki pobierało aż 450 chłopców. Szkoła zajmowała się również problematyką regionalną, organizowała popisy publiczne uczniów i przedstawienia teatralne.

Aula - widok na chór

BERŁA REKTORSKIE W HERBIE

W roku 1773 szkołę upaństwowiono i podporządkowano Komisji Edukacji Narodowej. Jako szkoła podwydziałowa podlegała Wydziałowi Mazowieckiemu w Warszawie i Szkole Głównej - Uniwersytetowi Jagiellońskiemu. Ślad tego zaszczytnego podporządkowania zachował się w herbie w postaci skrzyżowanych berł rektorskich. Językiem wykładowym został język polski, a program nauczania wzbogacono o historię, geografii i wychowanie obywatelskie. W szkole uczyło się około 300 uczniów wszystkich stanów. Najpilniejsi z nich otrzymywali złote i srebrne medale z cyfrą króla Stanisława Augusta i napisem na odwrocie „Diligentiae” (Pilność). Tradycja ta kontynuowana jest do dziś.

Medal „Diligentiae”

Rekonstrukcja
Kolegiaty Św. Michała
Archaniola z XIII w.

Dzisiejsze Liceum Ogólnokształcące im. Stanisława Małachowskiego składa się z trzech budynków: dawnej kolegiaty św. Michała Archanioła z pierwszej połowy XIII wieku, okazałego gmachu jezuickiego wzniesionego w latach 1675 – 1685 i współczesnego obiektu z lat 1962 – 1964.

Z myślą o turystach w podziemiach kolegiaty powstała efektownie podświetlona ścieżka dydaktyczna, wspaniale eksponująca odkryte zabytki okresu romańskiego, gotyckiego, baroku i późniejszych. Przeprowadzone badania archeologiczne wskazują także, że Kolegiata św. Michała była jedną z najwcześniejszych budowli gotyckich na terenie Polski. Tej klasy architektura wczesnogotycka występuje jedynie na Śląsku.

Dzięki wcześniejszym remontom, ale w szczególności zakrojonej na szeroką skalę rewitalizacji w latach 2012 – 2014 Małachowianka odzyskała historyczny blask. Odsłonięto fundamenty i dwa wejścia do najstarszego kościoła romańskiego św. Michała Archanioła eksponując relikty romańskiego portalu wraz ze zdobną go płaskorzeźbą kamiennego lwa warującego u drzwi kościoła, partie ścian przyziemia z okresu romańskiego czy gotycką zakrystię.

Relikty dawnej kolegiaty

Płaskorzeźba lwa przy jednym z dawnych wejść do kolegiaty

OSSUARIUM-ZBIOROWY GROBOWIEC

Podczas prac renowacyjnych archeolodzy natrafili na szczątki ludzkie z pochówków z okresu od XII do XVII wieku. Na zewnątrz szkoły wybudowano ossuarium, betonowy sarkofag przykryty granitową płytą i ściankami, w którym złożono szczątki ok. 600 zmarłych przed wiekami płocczan, ekshumowanych w czasie wykopalisk.

W DAWNEJ KAPLICY

Rewitalizacja pozwoliła odsłonić i uratować piękną polichromię dawnej kaplicy szkolnej (dzisiaj auli) pędzla prof. Władysława Drąpińskiego – jednego z najwybitniejszych twórców malarstwa sakralnego w Polsce, autora zdobień w 124 obiektach sakralnych w Polsce i 9 poza granicami kraju (także w płockiej katedrze). Polichromia wykonana w latach 1927 - 1929 budzi zachwyt między innymi jakością koloru i umiejętnościami technicznymi autora. Główny fresk w auli to pochód świętych i błogosławionych zasłużonych w historii Polski.

Kopuła obserwatorium astronomicznego

GOTYCKA WIEŻA

Odnowiono również wnętrza gotyckiej wieży, która góruje nad Małachowianką jako symbol jej wspaniałej historii. Na jej szczycie znajduje się taras widokowy, z którego roztacza się fantastyczny widok na zabudowania Płocka i Wisłę, aż po horyzont. Na wieżę prowadzi 64 wąskie schodki, ale naprawdę warto je pokonać, aby podziwiać panoramę miasta.

Manuela i inne duchy

Podobno o północy w Małachowiance słychać kroki, płacz, czasem ktoś przemknie korytarzem albo kobieta w długiej sukni zjawi się w auli. To Marija Manuela, narzeczona Kajetana Cyprysińskiego, dawnego ucznia szkoły. Kiedy walczył w szeregach armii napoleońskiej, zakochał się z wzajemnością w córce madryckiego chirurga. Przywiózł ją do Polski, do Płocka aby poślubić w kaplicy przy swojej szkole. Podczas ceremonii upadł jej pierścionek, co było złą wróżbą. Faktycznie Cyprysiński wkrótce poległ, a nieszczęśliwa Manuela od tej pory snuje się po kaplicy (dziś jest tu aula), zawsze o północy. Czasem słychać nawet brzęk upuszczonego pierścionka.

XVII - wieczne skrzydło Małachowianki

Ozdobne schody prowadzące na chór

Po zakończeniu I wojny światowej szkoła przyjęła imię Marszałka Stanisława Małachowskiego, akcentując w ten sposób swój związek z tradycją oświeceniową. Poziom nauczania był bardzo wysoki, a atmosfera nasycona patriotyzmem. W roku 1920 większość uczniów klas starszych wstąpiła do Armii Ochotniczej i broniła Płocka przed naporem bolszewickim. Bohaterstwem wyróżnili się dwaj najmłodsi uczniowie: Tadeusz Jeziorowski (12 lat) i Józef Kaczmarski (14 lat). W 1921 roku zostali odznaczeni przez Marszałka Józefa Piłsudskiego Krzyżem Walecznych. Obaj zginęli bohaterską śmiercią w kampanii wrześniowej 1939 r.

PREZYDENT, PREMIER I INNI

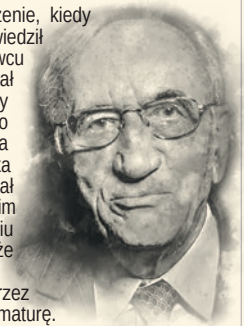
Wśród pokoleń wychowanków szkoły jest wiele wybitnych postaci, zasłużonych dla Płocka i Polski. Są to między innymi: Ignacy Mościcki – Prezydent II Rzeczypospolitej, wybitny uczyony, chemik; Tadeusz Mazowiecki – I Premier III Rzeczypospolitej; św. Andrzej Bobola i bł. Honorat Koźmiński; Jan Zumbach – uczestnik bitwy o Anglię, dowódca polskiego skrzydła w Dywizjonie 303; Jerzy Pniewski – kandydat do Nagrody Nobla w dziedzinie fizyki jądrowej, Witold Zglenicki – odkrywca złóż naftowych w Baku, zwany polskim Noblem; Paweł Włodkowic – słynny prawnik; Maciej Sarbiewski – poeta łańieński o europejskiej sławie. Jest również kilku rektorów wyższych uczelni, m.in. Wojciech Szwejkowski – pierwszy rektor Uniwersytetu Warszawskiego czy Marcin Kacprzak – rektor Akademii Medycznej w Warszawie.

PŁOCK PREMIERA MAZOWIECKIEGO

Tadeusz Mazowiecki urodził się w Płocku 18 kwietnia 1927 roku. Jego ojciec był lekarzem w szpitalu św. Trójcy i prezesem Towarzystwa Lekarskiego. Rodzina Mazowieckich aż cztery razy zmieniła miejsce swojego zamieszkania. Początkowo była to secesyjna kamienica przy ul. Dominikańskiej (dziś 1 Maja) 5, następnie pobliski budynek na rogu ulicy Sienkiewicza i 1 Maja 4, wreszcie narożny dom przy ulicy Sienkiewicza i 1 Maja 2. Podczas okupacji Mazowieccy jeszcze raz zmienili miejsce zamieszkania. Po wysiedleniu Żydów do obozu przejściowego w Działdowie, w lutym 1941 roku przeniesiono ich, podobnie, jak wiele płockich rodzin, do opuszczonych pożydowskich mieszkań – trafili do kamienicy przy ul. Kwiatka 25 (dziś zwanej Domem Rabina). Tadeusz Mazowiecki miał 15 lat, gdy widział przez okno, jak hitlerowcy mordują 13 Polaków na dzisiejszym Placu 13-Stracnych.

Wspominał to wydarzenie, kiedy po raz ostatni odwiedził Płock w czerwcu 2011 roku. Odbierał wówczas zaszczytny tytuł Honorowego Obywatela Płocka i odwiedził kilka miejsc, które pamiętał z młodości. Takim ważnym w jego życiu miejscem była także "Małachowianka", w której uczył się przez rok (1945-46) i tu zdał maturę. Mazowiecki jest jednym z najwybitniejszych absolwentów szkoły - w 1989 roku został pierwszym niekomunistycznym premierem rządu RP. Zmarł 28 października 2014 r.

SANKTUARIUM BOŻEGO MIŁOSIERDZIA

KAPLICA

MUZEUM

PARKING

Sanktuarium Bożego Miłosierdzia z obrazem Jezusa Miłosiernego i relikwiami św. Faustyny, znajduje się w kompleksie budynków przy Starym Rynku nr 14, 16, 18 (dawny Zakład Dobroczynny Aniola Stróża, dziś dom zakonny Zgromadzenia Sióstr Matki Bożej Miłosierdzia). W latach trzydziestych XX w. było to miejsce pobytu i pierwszego objawienia Jezusa Miłosiernego siostrze Faustynie i rozpoczęcia jej prorockiej misji. Miejsce to jest tłumnie odwiedzane przez pielgrzymów z całego świata.

KULT MIŁOSIERDZIA BOŻEGO

Relikwie św. Faustyny

22 lutego 1931 r. w swojej celi zakonnej siostra Faustyna miała pierwsze objawienie Jezusa, dotyczące namalowania Jego wizerunku, według tego, jak Go zobaczyła, z podpisem "Jezu, ufam Tobie". Następnie usłyszała wezwanie do ustanowienia święta Bożego Miłosierdzia.

Pierwszy obraz Jezusa Miłosiernego został namalowany w Wilnie w 1934 r., w pracowni Eugeniusza Kazimierowskiego, pod okiem siostry Faustyny. Od tego czasu powstało wiele różnych jego wersji. W płockiej kaplicy znajduje się obraz pędzla Elżbiety Hoffmann – Plewy.

Kult Bożego Miłosierdzia w Płocku rozwijał się do roku 1950, czyli do czasu likwidacji domu zakonnego przez ówczesne władze, a następnie po powrocie sióstr, od 1990 r. W 2000 r. papież Jan Paweł II ustanowił w całym Kościele Święto Miłosierdzia w pierwszą niedzielę po Wielkanocy, a płocka kaplica została podniesiona do rangi sanktuarium.

Wypiek chleba przez siostry i wychowanki Zgromadzenia Sióstr Matki Bożej Miłosierdzia w Płocku

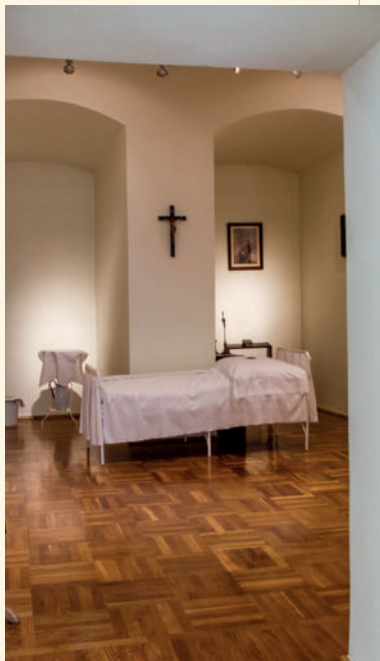

Święta Siostra Faustyna (Helena Kowalska)

Urodziła się w 1905 r. we wsi Głogowiec, ok. 100 km od Płocka, jako trzecie z dziesięciorga dzieci. Zmarła w Krakowie - Łagiewnikach w wieku 33 lat. Do Płocka przyjechała w 1930 r. i pozostała przez dwa lata, pracując w sklepie z pieczywem, czasem w kuchni i piekarni. Prowadziła "Dzienniczek" (wydany po raz pierwszy w 1981 r.). Jest pierwszą polską świętą i zarazem mistyczką, apostołką kultu Miłosierdzia Bożego. Papież Jan Paweł II beatyfikował (1998 r.), a następnie kanonizował (2000 r.) siostrę Faustynę. W płockim sanktuarium zgromadzono i wyeksponowano pamiątki, związane ze świętą.

Udostępniono do zwiedzania piec do wypieku pieczywa z piekarni, w której pracowała.

Próba rekonstrukcji wnętrza pokoju św. Faustyny w Muzeum Diecezjalnym w Płocku

SANKTUARIUM

Płock jest jednym z ważniejszych miejsc kultu Bożego Miłosierdzia, licznie odwiedzanym przez pielgrzymów z całego świata. Obecnie sanktuarium mieści się w prowizorycznej kaplicy. Znajduje się tu obraz Jezusa Miłosiernego, poświęcony przez papieża Jana Pawła II i relikwie św. Faustyny. 15 maja 2015 r. rozpoczęła

się budowa nowej świątyni. Powstaje także dom pielgrzyma, muzeum, sale wykładowe. W miejscu, w którym święta Faustyna doznała objawienia, znajduje się kaplica adoracji Najświętszego Sakramentu, a nad nią wieża zakończona krzyżem, który w nocy świeci niebiesko-czerwonym światłem.

STARY RYNEK

ZABYTKI

GASTRONOMIA

WYDARZENIA

WC

PARKING

Dawniej znajdowały się tu zajazdy, oberże i najbogatsze sklepy, kwitło życie towarzyskie i kulturalne. Na początku XIV wieku ukształtował się układ przestrzenny tej części miasta i z niewielkimi zmianami przetrwał do dziś. Pośrodku rynku znajdował się plac targowy, a w części południowo-wschodniej ratusz. W 1877 roku targowisko przeniesiono na Nowy Rynek, a na placu urządzono park z alejkami.

W 1998 roku Stary Rynek całkowicie przebudowano. Pośrodku, zgodnie z życzeniem mieszkańców, stanęła nowoczesna, podświetlana fontanna Afrodyty. Zachowano zabytkowy zegar słoneczny z 1793 roku.

Stary Rynek podczas targu
Aleksander Ludwik Molinari, 1854 r.
(obraz ze zbiorów Muzeum Mazowieckiego w Płocku)

Większość otaczających rynek kamieniczki pochodzi z przełomu XVIII i XIX wieku. Jedną z najstarszych jest barokowa kamieniczka z końca XVII wieku (Stary Rynek 17), która przetrwała do naszych czasów w prawie niezmiennym kształcie oraz narożna z XVIII wieku (Grodzka 2), w której w latach 60. mieszkał Stanisław Staszewski, główny architekt Płocka, ojciec popularnego wokalisty, Kazika Staszewskiego. To wtedy powstały takie szlagiery, jak "Celina", czy "Inżynierowie z Petrobudowy". Pod numerem 8 znajduje się Dom Darmstadt, dawny Hotel Berliński, zbudowany w I połowie XIX wieku, w którym przez dwa lata (1802-1804) mieszkał słynny niemiecki romantyk, pisarz i kompozytor E.T.A. Hoffmann, twórca libretta do baletu

"Dziadek do orzechów".

Nazwa obiektu jest związana z niemieckim Darmstadt (miasto partnerskie Płocka), które współfinansowało remont zniszczonej kamienicy. Mieści się tu między innymi sala koncertowa - wystawowa, a w drugiej części budynku - Informacja Turystyczna. Przed Domem Darmstadt ustawiono ławeczkę druha Wacława Milke, założyciela Harcerskiego Zespołu Pieśni i Tańca "Dzieci Płocka", wychowawcy kilku pokoleń młodych płoczan.

Dom Darmstadt.
Widoczna ławeczka
Druha Wacława
Milke

Fontanna Afrodyta

Stary Rynek - widok z wieży ratuszowej

RATUSZ

Zamykający północno-zachodnią pierzeję rynku klasycystyczny ratusz powstał w latach 1824 - 1825. Pierwszy ratusz zbudowano w XV wieku. Wznosił się w południowo-wschodniej części placu i miał kształt wieży. Był siedzibą burmistrza, sądu wójtowskiego i straży miejskiej. Kronikarze odnotowali, że w jego piwnicach "szynkowano trunki", ponoć

Jeden z dwóch kamiennych lwów stojących przed wejściem do Ratusza

najlepsze w mieście. Obok ratusza znajdował się szafot, gdzie wykonywano kary na skazańcach (od chłosty po karę śmierci). Na początku XIX wieku zbudowano nowy, piętrowy ratusz z wieżą, zwieńczoną barokowym hełmem, który wkrótce rozebrano.

Nową siedzibę władz miasta (środkowa część dzisiejszego ratusza) zaprojektował Jakub Kubicki, twórca między innymi warszawskiego

Stary Rynek z widokiem dawnego ratusza
Andrzej Karszowiecki, 1813 r.
(ze zbiorów Muzeum Mazowieckiego w Płocku)

Belwederu, a w Płocku - wszystkich rogatki miejskich.

Z czasem dla potrzeb urzędu zaadaptowano sąsiednie kamienice, które tworzą dziś jedną całość.

Wewnątrz budynku, w tzw. Sali Sejmowej znajduje się pamiątkowa tablica, informująca, że w tym miejscu, 23 września 1831 roku odbyło się ostatnie posiedzenie Sejmu Królestwa Polskiego przed upadkiem Powstania Listopadowego.

W 1996 roku zabytkowy budynek zmodernizowano, dobudowując m.in. aulę, w której odbywają się posiedzenia Rady Miasta.

Po modernizacji Ratusza na jego wieży pojawiły się dwie figury pochowanych w płockiej katedrze władców Polski: Władysława Hermana i klęczącego u jego stóp syna Bolesława III Krzywoustego. Codziennie w południe książę uderza go trzy razy mieczem w ramię i pasuje na rycerza, a zebrani na dole turyści biją brawo.

Odlane z epoksydowych żywic naturalnej wielkości figury książąt są sterowane elektronicznie. Specjalny mechanizm pozwala codziennie, o godz. 12 odtworzyć historyczną scenę pasowania na rycerza 15-letniego Bolka przez swojego ojca. Jest to nawiązanie do wydarzenia, które miało miejsce w 1100 r. Opisał je w swojej kronice Gall Anonim: "Władysław przeto widząc, że chłopiec dochodził już lat męskich i że zajaśniał czynami rycerskimi, a wszystkim mądrym ludziom w państwie się podobał, postanowił przypasać mu miecz w uroczystość Wniebowzięcia Panny Marii i przygotował w mieście Płocku wspaniałą uroczystość. (...) Gdy więc wszyscy się przygotowywali i na tę uroczystość pospieszali, doniesiono, że Pomorzanie obiegli gród Santok, a żaden z dostojników nie śmiał wyruszyć przeciw nim. Wtedy wbrew woli ojca i sprzeciwom wielu innych Marsowy chłopiec popędził tam, odniósł zwycięstwo nad Pomorzanami i wracając [jeszcze] giermek, [a już] jako

zwycięzca, pasowany został przez ojca na rycerza i z niezmierną radością odprawił tę uroczystość".

Scena pasowania stanowi ogromną atrakcję dla turystów, podobnie, jak hejnał, odgrywany codziennie o 12:00 na żywo przez hejnalistę w paradnym mundurze. Melodię płockiego hejnału skomponował książd Kazimierz Starościński w 1937 roku.

Od wiosny do jesieni Stary Rynek jest miejscem wielu imprez. W maju odbywa się tu Piknik Europejski, a później Jarmark Tumski i Dni Historii Płocka, w sierpniu Big Festivalowski i Vistula Folk Festiwal, w grudniu – Mikołajki, Wigilia przed Ratuszem i Jarmark Bożonarodzeniowy. Stary Rynek jest też areną imprez sportowych, m.in. Półmaratonu Dwóch Mostów, Garmin Iron Triathlon, Tumskiej Dychy czy Turnieju Piłki Ręcznej Plażowej.

W wakacyjne weekendy spod fontanny wyruszają turystyczne spacerów po Płocku z przewodnikiem. W sezonie turyści i mieszkańcy chętnie spędzają czas w okalających plac kawiarnianych ogródkach. Zimą atrakcją jest lodowisko z wypożyczalnią łyżew.

FARA

KOŚCIÓŁ

ZABYTEK

PARKING

W pobliżu ratusza stoi kościół farny pw. św. Bartłomieja, podniesiony w 2015 roku ponownie do rangi Kolegiaty. Jego rodowód sięga 1356 roku, został wzniesiony na życzenie króla Kazimierza Wielkiego przez biskupa Klemensa. Była to wyniosła, gotycka świątynia z fasadą od strony Wisły i prezbiterium zwróconym do rynku. W XVIII w. kościół przebudowano, a elewację wejściową w stylu barokowym dobudowano od strony rynku.

Ozdobą fary jest wczesnobarokowy ołtarz datowany na rok 1640. W 2006 r. pod prezbiterium odkryto dwie krypty pochodzące prawdopodobnie z pierwszego okresu funkcjonowania kościoła, a nieco później pierwotne wejście do świątyni (w miejscu obecnego prezbiterium) oraz gotycko-renesansowe okna. Ciekawa jest również dzwonnica, stojąca przy farze od początku XVII w.

KRZYWOUSTY Z WOJAMI

W 2012 roku, na Placu Książęcym przy farze stanął 5 - metrowy monument z piaskowca, przedstawiający księcia Bolesława III Krzywoustego na wierzchowcu, w asyście sześciu pieszych wojów ze sztandarem. Autorem płockiego pomnika jest Zbigniew Mikielwicz, a pomysłodawcą społecznik Marian Wilk.

Powstanie szkoły związane jest z falą strajków młodzieży szkolnej przeciw postępującej rusyfikacji, które wybuchły w 1905 roku na terenie zaboru rosyjskiego. Wkrótce po tym władze carskie pozwoliły na utworzenie prywatnej szkoły z językiem polskim jako wykładowym. W 1906 roku organizacja społeczna Polska Macierz Szkolna utworzyła gimnazjum męskie, do którego zapisało się 175 uczniów, usuniętych z gimnazjum rządowego.

Budynek, w którym mieści się szkoła (obecnie LO im. Władysława Jagiełły, czyli popularna Jagiellonka) został zbudowany w rekordowo szybkim czasie – jednego roku (1912-1913). Wychowankami Jagiellonki byli między innymi: Władysław Broniewski i Stefan Themerson.

MUZEUM SZKOLNE W LO IM. WŁADYSŁAWA JAGIEŁŁY

W zaadaptowanych na pomieszczenia muzealne zabytkowych piwnicach znajdują się trzy sale: pamięci Jagiellonczyków, historii szkoły oraz historii Płocka (w okresie powoływania i funkcjonowania szkoły). Muzeum można zwiedzać po wcześniejszym umówieniu.

WŁADYSŁAW BRONIEWSKI

Jeden z najwybitniejszych poetów polskich XX wieku urodził się w Płocku 17 grudnia 1897 roku i tu spędził dzieciństwo i młodość. Jego dom rodzinny, wzniesiony w końcu XIX wieku, stoi przy ulicy Kościuszki 24. W ogrodzie rośnie kilkusetletni, rozłożysty dąb, przy którym lubił spędzać czas i tworzyć swoje wiersze.

Pochodził z rodziny inteligentkiej, jego ojciec pracował w banku (zmarł, gdy Władek miał 5 lat), matka była córką notariusza. Broniewski był uczniem Gimnazjum Polskiej Macierzy Szkolnej (dzisiejsza Jagiellonka), jako uczeń szkoły redagował gazetkę "Młodzi idą", nawołującą do walki o niepodległość, a następnie w 1915 roku wstąpił do Legionów Piłsudskiego. Kolejnym etapem jego życia były studia na Wydziale Filozoficznym Uniwersytetu Warszawskiego, a następnie znów wstąpił do wojska. W 1925 roku ukazał się jego pierwszy tomik poetycki "Wiatraki".

Broniewski poświęcił Płockowi kilka swoich wierszy, jednym z najpiękniejszych jest "Miasto rodzinne" z 1929 roku, w którym cofa się myślą do czasów dzieciństwa, kiedy był szczęśliwy i bez troski. Zmarł 10 lutego 1962 roku. Od 1950 roku jest Honorowym Obywatel Płocka.

Dom Broniewskiego można zwiedzać, jest tu sala z pamiątkami po poecie, prezentowany jest także archiwalny film z jego udziałem.

Obok domu można podziwiać ogromny dąb szypułkowy (obwód pnia - 588 cm), wspominany w jego wierszach. W 1972 roku w pobliżu domu Broniewskiego, na placu Obojczyków Warszawy, stanął okazały pomnik poety, projektu Gustawa Zemly.

Imię Broniewskiego nosi Książnica Płocka oraz jedna ze szkół podstawowych w Płocku. Książnica Płocka organizuje Ogólnopolski Konkurs Poetycki im. Wł. Broniewskiego "O liść dębu".

STEFAN THEMERSON

Awangardowy artysta, prozaik, poeta, eseista, filozof, filmowiec i kompozytor Stefan Themerson urodził się przy ulicy Grodzkiej 5 (na budynku znajduje się pamiątka tablica) w Płocku w 1910 roku w rodzinie lekarskiej. W latach 1914 - 1918 przebywał z rodzicami w Rosji.

Po powrocie do kraju był uczniem Gimnazjum im. Wł. Jagielly i tu uzyskał maturę. Już jako uczeń Jagiellonki wyróżniał się spośród kolegów skalą zainteresowań – od fizyki poprzez fotografię aż do sztuki filmowej (w 1927 roku napisał scenariusz do pierwszego filmu "Lekarz").

Dzięki znajomości francuskiego, którą wyniósł z domu, swobodnie czytał prasę francuską, zawierającą jedyne

wówczas specjalistyczne analizy zjawisk artystycznych rodzącej się kinematografii. Jako 14-latek skonstruował pierwszy w Płocku aparat radiowy. Eksperymentował z kółkami fotograficznymi. Jako nastolatek publikował teksty literackie.

Młody Themerson wyjechał na studia do Warszawy (architektura na Politechnice Warszawskiej i fizyka na Uniwersytecie Warszawskim), a w 1937 roku, z żoną Franciszką, absolwentką Akademii Sztuk Pięknych (współpracowała później przy realizacji wszystkich jego filmów, ilustrowała książki) do Francji, a następnie do Anglii, gdzie pisał dzieła literackie i filozoficzne. Był też twórcą poezji semantycznej. Zasłużony dla kultury polskiej i angielskiej, zmarł w Londynie w 1988 roku.

W Muzeum Mazowieckim (Kolegialna 6) znajduje się Galeria Themersonów, poświęcona twórczości Franciszki i Stefana. Imię Themersonów nosi również Płocki Ośrodek Kultury i Sztuki.

Co roku w Płocku na jesieni odbywa się Festiwal Themersonów.

W ZOO Płock czeka na Was blisko 5 000 zwierząt reprezentujących około 500 gatunków. Pięknie położony nad Wisłą ogród zoologiczny jest świetnym miejscem na długie spacery w otoczeniu bogatej fauny oraz bujnej zieleni. Naturalne środowisko wysokiej skarpy stwarza korzystne warunki do hodowli dzikich zwierząt, w tym wielu gatunków ginących. Spotkacie tu słonie, żyrafy, lwy, tygrysy, a także wiele innych. Zwiedzać można również pawilony: Akwarium, Herpetarium oraz Małpiarnię i Ptazarnię.

Płockie ZOO otwarto w 1951 roku. Początkowo prezentowano w nim tylko faunę krajową (jelenie, niedźwiedzie, wilki, lisy, ptaki, gady, ryby), po kilku latach ekspozycję poszerzono o okazy egzotyczne. Dziś ogród zajmuje powierzchnię 10 ha i posiada wiele cennych i rzadkich okazów, które otrzymuje w ramach programów hodowli gatunków zagrożonych wyginięciem.

ZOO Płock jest czynne przez cały rok, we wszystkie dni tygodnia, także we wszystkie święta – bez wyjątków. Bilety można kupić także online poprzez stronę www.zoo.plock.pl.

Cichla monoculus

AKWARIA I TROPIKI

Nie można pominąć ekspozycji akwarystycznej „Wody Świata”, którą tworzą 23 zbiorniki o pojemności od 500 do 40 tys. litrów. Większość z nich odtwarza naturalne środowisko życia organizmów ze wszystkich kontynentów. Są tu m.in. akwaria z wiosłonosami, rekinami, arapaimami i zbiornik prezentujący bogactwo ryb i bezkręgowców indonezyjskiej rafy koralowej.

*Żarłacz rafowy
czarnopletwy*

*Karaczan
madagaskarski*

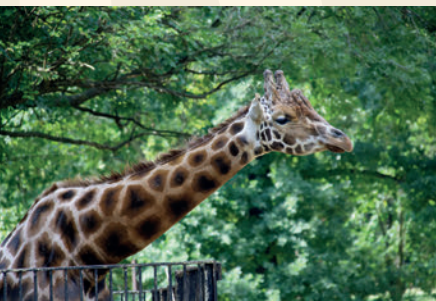
Oddzielna część ekspozycji to akwaria zimnowodne, ukazujące krajowe gatunki zwierząt występujących, m.in. w Wiśle i Morzu Bałtyckim.

W płockim ogrodzie znajduje się także dżungla tropikalna. Wśród egzotycznych roślin żyją ptaki i gady, zamieszkujące lasy tropikalne.

SŁONIE, LWY I ŻYRAFY

Do ulubionych przez zwiedzających miejsc należą wybiegi: słoni indyjskich, lwów, surybatek, pand małych, żyraf, panter śnieżnych i tygrysów syberyjskich oraz tapirów malajskich. W budynku Małpiarni prezentowana jest unikalna kolekcja

Żyrafa
Rotischilda

Lew

tamaryn i marmozet – najmniejszych małp świata zamieszkujących dżunglę Ameryki Południowej. W Pawilonie Herpetarium spotkamy wiele gadów, płazów i bezkręgowców oraz sławną aligatorzycę Martę - najstarsze zwierzę w europejskich ogrodach zoologicznych (przyszła na świat w 1930 r.). Latem 1970 roku Marta zagrała krokodyla w kultowym filmie „Hydrozagadka” w reż. Andrzeja Kondratiuka.

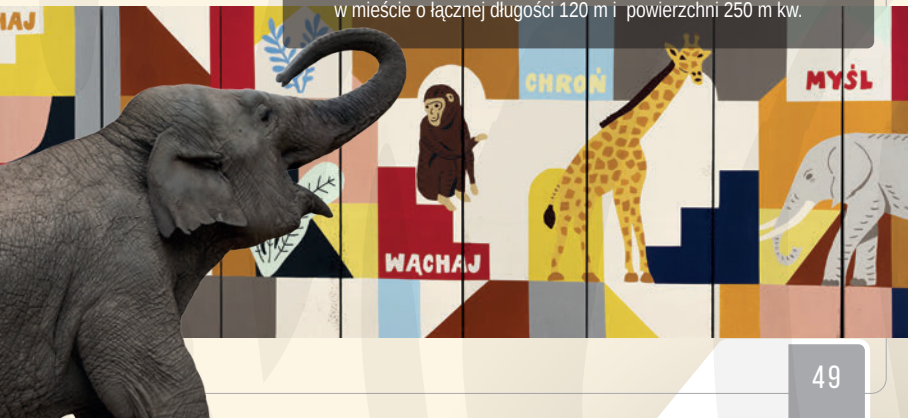
Są tu też ogromne dusiciele np. anakonda zielona oraz jadowite jaszczurki - helodermi meksykańskie. W Herpetarium zobaczymy również legwany zielone, wiele gatunków żółwi oraz ogromne płazy - ropuchę agę i zabę gigant.

Dzięki współpracy z ogrodami zoologicznymi na całym świecie, w każdym roku przybywa wiele nowych zwierząt.

Tygrys syberyjski

Nowoczesny mural autorstwa grupy Galeria Rusz, znajdujący się na parkingu niedaleko ZOO. Jest to najdłuższy mural w mieście o łącznej długości 120 m i powierzchni 250 m kw.

Słoń indyjski

TRASA ZIMOWEGO ZWIEDZANIA

Większość osób zwiedza ZOO wiosną i latem, ale warto wybrać się tu także jesienią i zimą, korzystając ze specjalnie opracowanej Trasy Zimowego Zwiedzania. Po drodze zobaczymy takie „zimnolubne” gatunki, jak: pantera śnieżna, tygrys syberyjski, panda mała, żuraw mandżurski, daniel, renifer leśny, orłan, makak japoński czy sowa śnieżna. Zimowe ZOO zaprasza także do Małpiarni, Ptaszarni, Herpetarium, Żyrfiarni, Dżungli i fascynującej ekspozycji Akwarium.

DANIEL

ŻURAW MANDŻURSKI

RENIFER FIŃSKI

GŁUSZEC, CIETRZEW

PANTERA ŚNIEŻNA

TYGRYS SYBERYJSKI

MAKAK JAPOŃSKI

KONDOR WIELKI

Pantera śnieżna

Panda mała

PTAKI GRZEBIĄCE

ORŁAN, ORŁOSĘP BRODATY

FOKI

PANDA MAŁA

ALEJA SÓW

PAWILON TAMARYN I MARMOZET

PAWILON PTAKÓW TROPIKALNYCH

PAWILON AKWARIUM I HERPETARIUM
RYBY, BEZKRĘGOWCE, PŁAZY, GADY

PARK LINOWY I INNE ATRAKCJE

Poza ekspozycją zwierząt na terenie ZOO są także inne atrakcje, między innymi park linowy i place zabaw dla dzieci. W Mini-ZOO zwiedzający mogą głaskać i karmić kózki oraz zobaczyć króliki, owce, kucyki i drób ozdobny. Dzieci chętnie obserwują pokazy karmienia zwierząt, wśród których jest trening medyczny i karmienie fok (codziennie o godz. 12:00), a w sezonie letnim pokaz karmienia pingwinów (o godz. 13:00). W weekendy i dni świąteczne w herpetarium (o godz. 11:30) odbywa się pokaz zwierząt terrarystycznych. Na terenie ZOO można zrobić sobie wesołe zdjęcie z krokodylem, kangurem albo zamienić się na chwilę w małpkę, dzięki specjalnym makietom.

PRZEJAZDZKA CIUCHCIĄ TUMSKĄ

Kolorowa turystyczna kolejka to doskonała propozycja dla najmłodszych. W sezonie letnim można nią dojechać z zoo do moła nad Wisłą i do plaży nad Zalewem Sobótka, mijając po drodze najważniejsze zabytki Starego Miasta, o których opowiada lektor. Ciuchcia Tumská kursuje od maja do września w każdy weekend. Można także zamówić indywidualny kurs w tygodniu.

Przystanki Ciuchci Tumskiej

① ZOO

② GRODZKA

④ SOBÓTKA

Ogród prowadzi również szeroką działalność edukacyjną organizując lekcje, imprezy edukacyjne, kampanie i wystawy. W plockim ZOO organizowane są także rozmaite wydarzenia i imprezy, w których mogą uczestniczyć całe rodziny. Największą mogą wakacyjną ZOO0000C, umożliwiającą spędzenie niezwyklej nocy na terenie ogrodu np. w namiocie lub pod gołym niebem.

Pole namiotowe przy "Grzybku"

③ MOŁO

⑤ STARY RYNEK

NAD WISŁĄ

PRZYSTAŃ

GASTRONOMIA

KONCERTY

PARKING

BULWARY WIŚLANE

W 2019 roku do użytku turystów i mieszkańców Płocka oddano nowe bulwary nad Wisłą, które okrągłym rokiem przyciągają na spacer całe rodziny. Można tu spędzić sporo czasu, podziwiając Wzgórze Tumskie z kafejki znajdującej się na moło oraz zjeść lody, gofry czy napić się kawy w lokalach znajdujących się na nabrzeżu.

Dzieci też nie będą się nudzić, bo na miejscu do dyspozycji są place zabaw, a i można wybrać się na wycieczkę statkiem po Wiśle.

PRZYSTAŃ JACHTOWA

Po przegrodzeniu koryta Wisły tamą we Włocławku powstał zalew, szeroki na ponad kilometr i długi na prawie pięćdziesiąt kilometrów, który oferuje fantastyczne warunki do żeglowania. Żeglarzom sprzyjają zachodnie wiatry, a bezmiar wód, urwiste północne brzegi i zalesione południowe dostarczają niezapomnianych doznań.

Nad Wisłą, vis a vis molo znajduje się przystań jachtowa należąca do klubu "Morka". Kluby żeglarskie organizują cykliczne regaty na Wiśle.

MOLO

Na bulwarze nadwiślańskim czeka kolejna atrakcja: 358 metrowe molo zakończone okrągłą, przeszkloną kawiarnią. Jego konstrukcja - jedyna taka w Polsce - wchodzi łukiem w nurt Wisły, oddzielając port jachtowy od rzeki. W Cafe Molo można zjeść ciasta i lody własnej produkcji.

REJSY PO WIŚLE

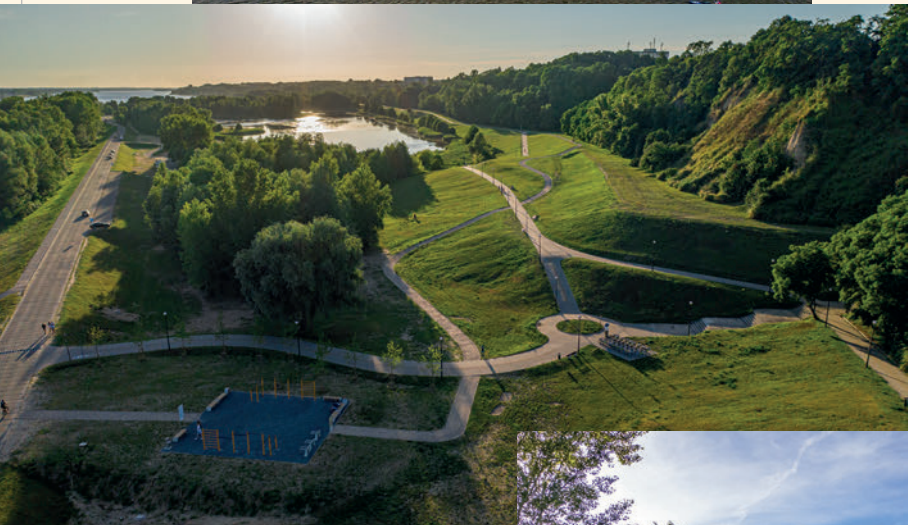
W sezonie letnim warto wybrać się na rejs statkiem spacerowym lub łodzią motorową.

ZALEW SOBÓTKA

Wielu zazdrości płożanom plaży i kąpieliska w centrum miasta. Zalew Sobótka to dawne starorzecze Wisły, a dziś małe jezioro z czystą wodą i piaszczystą plażą. Na plaży znajduje się boisko do gry w piłkę plażową, zjeżdżalnia dla dzieci, a także wypożyczalnia kajaków i rowerów wodnych.

Od kiedy wokół zbiornika zbudowano ścieżki rowerowe, biegowe i spacerowe, stało się ono ulubionym miejscem treningu biegaczy. Płożanie kochają biegać, z roku na rok przybywa imprez tego rodzaju. Największą jest wrześniowy Półmaraton Dwóch Mostów, którego trasa prowadzi przez dwa płockie mosty. A na zalewie i w jego okolicach odbywają się m.in. Garmin Iron Triathlon czy Płocki Triathlon o Puchar Prezydenta Miasta Płocka. Zachodnią część Sobótki upodobały sobie płockie Morsy, a w okolicach znajduje się również park linowy.

An aerial photograph of Zalew Sobótka, a large reservoir in Poland. The water is a calm, greyish-blue, surrounded by lush green trees and grassy banks. In the background, a town with red-roofed buildings and a church with a tall spire is visible under a blue sky with scattered white clouds. A semi-transparent dark grey box with a circular cutout at the top is overlaid on the right side of the image, containing white text.

LEGENDA O SOBÓTCE

Skąd się wzięła nazwa Zalewu "Sobótka" dowiemy się z legendy o pięknej dziewczynie i zakochanym w niej smoku.

"Dawno temu, w jaskini wydrążonej w płockiej skarpie mieszkał smok. Nie była to jednak typowa bestia. Nie ział ogniem, nie pożerał ludzi, ale rozpaczliwie pragnął mieć przy sobie kogoś, o kogo mógłby się troszczyć.

Pewnego dnia, szybując nad miastem, dostrzegł na rynku odzianą w łachmany, przywiązaną do grubego pała Sobótkę – dziewczynę, oskarżoną o czary. Smok od razu zapalał do niej miłością. Olbrzymi jaszczur wylądował tuż przy niej i zabrał do swojej grotty. Od tej pory całe dnie spędzali razem. Z czasem czarownica polubiła jaszczura, ale nie chciała spędzać z nim życia. Pewnej nocy, gdy smok, jak co wieczór, szybował po gwiaździstym niebie, dziewczyna wspięła się po skarpie i uciekła.

Po mieście rozeszły się pogłoski, że smok umarł z tęsknoty za czarownicą. Dotarli również do Sobótki i głęboko nią wstrząsnęły. O zmierzchu udała się do jaskini. Bezwładne ciało jaszczura leżało w głębi jamy. Wielkie łzy zaczęły spływać po policzkach Sobótki. Zrozumiała, że miała kogoś, kto darzył ją prawdziwym, bezinteresownym uczuciem. Siedziała tak wiele dni i płakała. Łzy Sobótki zbierały się u podnóża skarpy i było ich tak dużo, że w końcu utworzyły zbiornik wodny."

JASKINIA MORUSA

Spacerując wokół Sobótki warto zwrócić uwagę na potężną dziurę w zboczu skarpy usytuowaną poniżej kościoła Mariawitów.

Jama zwana także jaskinią jest ciekawą formą geologiczną. Została wyrzeźbiona przez wodę w zboczu skarpy, w wyniku dość nietypowych zjawisk krasowych. Ich nietypowość polega na tym, że przeważnie dotyczą skał wapiennych, a w tym wypadku - podłoża gliniastego. Nazwano ją Jamą Morusa, nawiązując do legendy o pewnym kryminaliście z początków wieku, niejakiu Morusie, który ukrywał się tutaj przed rosyjskimi żandarmami. Inna legenda głosi, że jama jest pozostałością zawalonego tunelu, który stanowił rodzaj deszczowej rury odpływowej, przecinającej skarpe. Ma około 4 metrów głębokości (przekaz mówi, że kiedyś było to 40 metrów).

Do zwiedzania nie polecamy. Wejść łatwiej, problemy zaczynają się przy zejściu, czego niedawno doświadczył warszawski turysta. Musiała interweniować straż pożarna.

MUZYKA NA PLAŻY

Wielu fanom muzyki Płock kojarzy się z festiwalami na nadwiślańskiej plaży, w sąsiedztwie majestatycznych zabytków. W tej niepowtarzalnej scenarii odbywają się co roku międzynarodowe imprezy muzyczne. Co roku na plażę przybywają fani muzyki. To tu u podnóża Wzgórza Tumskiego odbywa się największy festiwal hip-hopowy w Polsce POLISH HIP-HOP FESTIVAL.

ZACHÓD SŁOŃCA NAD WISŁĄ

Ta wiadomość ucieszy szczególnie zakochanych! W Płocku są najpiękniejsze zachody słońca nad rzeką, ponieważ Wisła płynie w tym miejscu ze wschodu na zachód, a słońce chowa się w wodzie, jak w morzu. Zachwyceni tym widokiem są fotografowie, kamerzyści i filmowcy.

PŁOCKIE TOWARZYSTWO WIOŚLARSKIE

Za mostem znajduje się siedziba Płockiego Towarzystwa Wioślarskiego, którego tradycje sięgają 1882 roku. Płockie wioślarstwo doczekało się wielu medalistów Mistrzostw Polski i Świata oraz olimpijczyków. Co roku we wrześniu na Wiśle odbywają się Mistrzostwa Polski w Sprincie Wioślarskim oraz Memoriał im. J. Kawieckiego.

JAN PAWEŁ II W PŁOCKU

Płock szczyci się przynależnością do grona Miast Papieskich. Papież – Polak Jan Paweł II, odwiedził miasto w dniach 7-8 czerwca 1991 r., podczas swej czwartej pielgrzymki do Ojczyzny. Karol Wojtyła był w Płocku już wcześniej, zanim został papieżem. Po raz pierwszy w 1966 roku, jako ówczesny arcybiskup krakowski (odprawił mszę w kościele św. Benedykta w Radziwiu). 1 czerwca 1975 roku koncelebrował mszę świętą w katedrze z okazji uroczystości ponownego pogrzebu władców Polski Hermana i Krzywoustego. Wtedy także – wspierając dialog ekumeniczny – złożył nieoficjalną wizytę w mariawickiej Katedrze Miłosierdzia i Miłości.

Po raz trzeci Karol Wojtyła przebywał w Płocku już jako papież Jan Paweł II. 7 czerwca o godz. 15.00 papieski helikopter wylądował na płycie stadionu Wisły Płock. Na sąsiadującym ze stadionem placu (Dziś Placu Celebry Papieskiej) papież odprawił mszę świętą. Najważniejszym elementem ołtarza polowego była ogromna ikona Jezusa Miłosiernego (2,2 m x 5 m), która obecnie znajduje się w kościele pw. św. Józefa przy ul. Górnej. Szczególnym wydarzeniem podczas tej pielgrzymki było spotkanie papieża z więźniami Zakładu Karnego. Po raz pierwszy – i jak się okazało, jedyny – odwiedził on wówczas polskie więzienie. Po odprawieniu wieczornej mszy w Bazylice Katedralnej papież udał się na spoczynek do Domu Biskupiego. Do historii przeszła jedyna po Krakowie, nieformalna wieczorna rozmowa z młodzieżą „w oknie” rezydencji biskupa. Atmosfera tego wieczoru była równie serdeczna, jak na Franciszkańskiej, a Papież powiedział: „Bardzo się cieszę, że mogę tu do was przemawiać przez okno. Dotychczas tylko w Krakowie to się udawało”.

Papieską pielgrzymkę do Płocka upamiętnia pomnik Jana Pawła II, stojący przy katedrze, zaprojektowany przez Gustawa Zemłę. Na ornamencie Papieża umieszczono postać Jezusa Miłosiernego, a na cokole napis: „Pozdrawiam całe Mazowsze”.

ŚWIĘCI I BŁOGOSŁAWIENI

Bogato rzeźbiona
latarnia kopuły
katedry Mariawitów

Obok świętego Jana Pawła II z Płockiem związani byli także: święta siostra Faustyna, która tutaj miała pierwsze widzenie Jezusa Miłosiernego, święta Jadwiga Śląska, święty Andrzej Bobola, jezuita, prefekt Kolegium Jezuitów, a także błogosławieni: ojciec Honorat Koźmiński, wykładowca w Kolegium Jezuitów, Arcybiskup Antoni Julian Nowowiejski i Biskup Leon Wetmański.

Pomnik wielce zasłużonego dla Płocka biskupa Nowowiejskiego, zamordowanego w hitlerowskim obozie w Działdowie stoi przed kościołem pw. Jana Chrzciciela. Przed Domem pod Trałami znajduje się popiersie biskupa Wetmańskiego, który także zginął w Działdowie.

ŚWIĄTYNIA MARIAWITÓW

Wnętrze katedry
Mariawitów

Płock jest stolicą mariawityzmu, który jako jedyny wśród wyznań chrześcijańskich w Polsce, ma genezę czysto polską. Powstał na podstawie objawienia Bożego, jakie otrzymała Feliksa Kozłowska (imiona zakonne Maria Franciszka) w 1893 roku w Płocku, który wówczas był pod zaborem rosyjskim. Istota objawienia polegała na wskazywaniu pogrążonemu w grzechach światu ratunku i odnowy moralnej. Przy ulicy Kazimierza Wielkiego stoi strzelista katedra Świątyni Miłosierdzia i Miłości oraz klasztor, zbudowane w latach 1911-1914 w stylu neogotyckim i należące do Kościoła Starokatolickiego Mariawitów. W podziemiach katedry pochowana jest założycielka mariawityzmu siostra Maria Franciszka Kozłowska oraz pierwsi biskupi mariawicy. 15 sierpnia każdego roku do płockiego sanktuarium pielgrzymują wierni z całej Polski i zagranicy.

PRAWOSŁAWNI I EWANGELICY

Kaplica prawosławna sąsiaduje z kościołem na Górkach (Kościuszki 18), kościół parafii ewangelickiej znajduje się przy ulicy Kazimierza Wielkiego 39. Wyznawcy wszystkich religii współpracują ze sobą i co roku wspólnie przygotowują Tydzień Kultury Chrześcijańskiej.

Katedra Świątyni
Miłosierdzia i Miłości

PŁOCK NA SZLAKU

HISTORIA

LITERATURA

FILM

RELIGIA

SZLAK CHOPINOWSKI

Projekt pomnika Fryderyka Chopina
(Wacław Szymanowski, 1922 r.)
Muzeum Mazowieckie w Płocku

SZLAK CHOPINOWSKI
Dziedzictwo Mazowsza

Płock był pierwszym miastem, które 17-letni Fryderyk Chopin zwiedził podczas wycieczki do Gdańska w lipcu 1827 r.. Towarzyszył mu hrabia Ksawery Zboiński, w majątku którego (Kowalewo, k. Płocka) kompozytor spędził wcześniej kilka dni.

Z pewnością udali się na Tury i zachwycili widokiem na Wisłę. Na pewno wstąpili też do katedry, w której dwa lata wcześniej odbyła się wielka uroczystość – w Kaplicy Królewskiej umieszczono sarkofag ze szczątkami dwóch władców Polski – Władysława Hermana i Bolesława Krzywoustego. Po wyjściu z katedry obejrzeli średniowieczne mury dawnego zamku książęcego i klasztor pobenedyktynski. Z daleka widoczna sylwetka kościoła Dominikanów mogła być kolejnym celem spaceru, chyba, że panowie udali się wprost na rynek, mijając po drodze sędziwą, pierwszą w Polsce szkołę (dzisiejszą „Małachowiankę”). Na rynku wstąpili do kościoła farnego i najpewniej zachwycili ratuszem – najnowszą wówczas inwestycją, projektu znanego w Warszawie architekta Jakuba Kubickiego. Dokumentem potwierdzającym obecność Fryderyka w Płocku jest list do rodziny, który napisał w pobliskim Kowalewie i nadał na płockiej poczcie, odbierając zarazem korespondencję do siebie. W tym liście, nadanym na pocztę 8 lipca 1827 roku, Fryderyk pisał: „Dziś w Płocku całą pocztę przewrócę, byle tam do mnie coś się znalazło”.

Tablica informująca o szlaku stoi na Wzgórzu Tumskim, w pobliżu budynku sądów. Budynek dawnej poczty (dziś dom mieszkalny) stoi przy ulicy Kościuszki 13. W Muzeum Mazowieckim znajduje się kilka eksponatów, związanych z Fryderykiem Chopinem, które warto zobaczyć, m.in. odlew w brązie pomnika kompozytora z 1922 roku, autorstwa Wacława Szymanowskiego. Na jego podstawie wykonano replikę oryginału, zniszczonego w Warszawie w czasie II Wojny Światowej.

Mural upamiętniający
100-lecie obrony Płocka
przed bolszewikami.

Marszałek Józef Piłsudski odznacza
w Płocku Marcelinę Rościszewską
Krzyżem Walecznych (1921 r.)

SZLAK BITW WARSZAWSKIEJ 1920

Podróż tym szlakiem to wyprawa w nieodległą przeszłość, zaledwie 100 lat wstecz, w czasy, kiedy decydowała się przyszłość Polski, a może całej Europy. Podczas trzech dni sierpnia 1920 roku polska armia powstrzymała pochód rewolucji bolszewickiej na Zachód. W tej bitwie Płock odegrał niebagatelną rolę. Plany operacyjne wojsk bolszewickich zakładały błyskawiczne opanowanie miasta, a następnie wyjście na tyły polskich wojsk znajdujących się pod Warszawą. Walki rozpoczęły się 18 sierpnia o godz. 14.00. Bolszewicy natarli prawie jednocześnie z dwóch stron, opanowując północno-zachodnią część Płocka. Wśród obrońców zapanował chaos, żołnierze w panice opuszczali miasto.

Znani z okrucieństwa "Czerwoni
Kozacy Gaj-chana" łupili
domy i sklepy,

mordowali cywilów, dopuścili się także zbrodni na pacjentach i pracownikach szpitala. W sytuacji, kiedy polskie dowództwo znajdowało się na lewym brzegu Wisły, inicjatywę obrony miasta przejęła ludność cywilna wraz z luźnymi grupami żołnierzy, policjantów i żandarmów. Wzniesiono 34 barykady, a 12 spośród nich otoczono zasiekami; łączność pomiędzy walczącymi stanowiskami zapewniali harcerze. Kobiety zajęły się organizowaniem punktów sanitarnych, w których opatrywano rannych. Około godziny 3.00 przybyło z odsieczą regularne polskie wojsko Pułku Strzelców Podhalańskich. 19 sierpnia po ponad 21 godzinach nieprzerwanej walki, Płock został wyzwolony.

10 kwietnia 1921 r. Naczelnik Państwa Józef Piłsudski odznaczył Płock Krzyżem Walecznych, wypowiadając znamienne słowa: "Za zachowanie męstwa i siły woli w ciężkich i nadzwyczajnych okolicznościach, w jakich znalazło się miasto, za męstwo i waleczność – mianuję miasto Płock Kawalerem Krzyża Walecznych".

O wydarzeniach 1920 roku przypomina kopiec z ziem z płockich barykad, usypany przy płockiej katedrze. Na cmentarzu garnizonowym znajduje się kwatery poległych w 1920 roku obrońców Płocka, a na cmentarzu przy ul. Kobyleńskiego grób poległego w walkach 14 - letniego harcerza, ucznia Jagielonki - Antolka Gradowskiego. Na Placu Obrońców Warszawy (dawniej Placu Floriańskiego), na którym Marszałek uhonorował bohaterów, ustawiono pomnik w hołdzie Józefowi Piłsudskiemu, któremu mieszkańcy nadali godność pierwszego Honorowego Obywatela Płocka. W 100-lecie odzyskania niepodległości przez Polskę, na pl. Narutowicza stanęła kolumna upamiętniająca bohaterskich obrońców Płocka z 1920 roku.

Tablica z mapą szlaku znajduje się przy Placu Narutowicza, obok dawnego odwachu, dziś siedziby PTTK.

SZLAK KSIĄŻĄT MAZOWIECKICH

Szlak Książąt Mazowieckich to podróż do czasów średniowiecza, kiedy Mazowsze zyskało świetność dzięki mądrym i ambitnym władcom. Protoplastą linii mazowieckich Piastów był Konrad Mazowiecki, który rezydował na zamku w Płocku. Historia zapoczątkowanej przez niego dynastii to opowieść o trzech wiekach budowania cywilizacji na niemal dziewięcym terenie. Książęta założyli ponad 100 miast, budowali zamki i fundowali kościoły, których styl – zwany gotykiem mazowieckim – na stałe wszedł do historii sztuki.

Historia Płocka, stolicy zachodniej części Księstwa Mazowieckiego, zaczyna się w X wieku, gdy Mieszko I wzniósł na wysokim wzgórzu nad Wisłą gród obronny. Na Wzgórzu Tumskim przez krótki czas sprawował władzę Mieclaw – samowarzący władca Mazowsza, który próbował stworzyć niezależne od Polski i oparte na wierze

pogańskiej państwo. Stąd rządził całą Polską książę Władysław Herman. Miejscem spoczynku Hermana i jego syna Bolesława III Krzywoustego jest Kaplica Królewska, znajdująca się pod wieżą północną w Bazylice Katedralnej. Prochy tych władców znajdują się w sarkofagu z czarnego marmuru, ozdobionym alabastrowym orłem i królewskimi insygniami.

Od czasów Konrada Mazowieckiego władzę sprawowali książęta mazowieccy, których prochy spoczywają pod posadzką Kaplicy Królewskiej.

Płock jest często określany mianem stołecznego, książęcego miasta. Nazwa ta nie ma związku z książętami mazowieckimi, lecz z okresem rządów księcia Władysława Hermana oraz jego syna Bolesława III Krzywoustego, który zapisał się w historii Polski podziałem Polski na dzielnice w 1138 roku. Po podziale kraju pomiędzy swoich synów: Zbigniewa i Bolesława Krzywoustego, książę Władysław Herman osiadł w Płocku jako książę zwierzchni całej Polski. W ten sposób w końcu XI wieku Płock pełnił funkcję stolicy państwa. Pamiątkami po tamtych czasach są: fragment muru romańskiego palatium (zachowany w murze późniejszego zamku koło Wieży Zegarowej), współczesny pomnik księcia Krzywoustego z wojami na Placu Książęcym obok kościoła farnego oraz scena pasowania młodego Bolesława na rycerza przez ojca Hermana, odtwarzana codziennie z wieży ratusza o godzinie 12.00, podczas odgrywania hejnału płockiego. Jest to jedna z ulubionych atrakcji turystycznych miasta.

Tablica z mapą szlaku znajduje się przy Bazylice Katedralnej i reliktach dawnego zamku książęcego.

Dziedzictwo Mazowsza

MAZOWIECKI SZLAK LITERACKI

Mazowiecki Szlak Literacki pierwotnie składał się z trzech tras przechodzących przez 30 miejscowości, związanych z twórczością wybitnych postaci literatury polskiej – urodzonych i tworzących na Mazowszu. W 2019 roku doszedł czwarty szlak po samej Warszawie. Jedną z tras, tzw. Trasa Zieloną przebiega przez Płock, w którym między innymi urodził się i mieszkał słynny poeta Władysław Broniewski oraz awangardowy artysta, prozaik, poeta, eseista i filmowiec Stefan Themerson (oba byli uczniami Jagiellonki).

Atutem szlaku jest jego interdyscyplinarność. Wiedzę o literatach i poetach, związanych z miejscowościami leżącymi na szlaku, można połączyć ze zwiedzaniem obiektów zabytkowych, przyrodniczych i kulturowych, tak, by wędrowkę po kartach literatury wzbogacić o inne atrakcje. Bezpłatna aplikacja mobilna do pobrania w internetowych sklepach AppStore i Google Play.

www.msl.nogravity.io

**MAZOWIECKI
SZLAK
LITERACKI**

Płock leży na szlaku "Mazowsze na filmowo", który biegnie przez miejscowości, w których były realizowane plenery do wielu polskich produkcji. W filmowej historii Płocka najważniejszy był rok 1968 r., w którym filmowcy nakręcili sceny do trzech odcinków kultowego serialu „Stawka większa niż życie”: „Ścisłe tajne”, „Żelazny krzyż” i „Podwójny nelson”. W filmowych kadrach widoczne są: Wzgórze Tumskie, zabytkowy most im. Legionów Józefa Piłsudskiego, nadwiślański bulwar, plac Narutowicza, budynek więzienia przy ul. Sienkiewicza i Stary Rynek. W mieście zrealizowano również niektóre sceny do filmu „Szatan z siódmej klasy” (1960) wg powieści Kornela Makuszyńskiego. Na planie widać m.in. Pałac Biskupi, Wzgórze Tumskie, schody Broniewskiego oraz Dom pod Trąbami. Natomiast zabudowę

dawnego kombinatu Petrochemii Płock (dziś PKN Orlen) można rozpoznać w filmie familijnym „Pan Kleks w kosmosie”. W filmie „Zielona miłość” (1978r.) obok Joanny Pacuły „zagrały” tereny nad Wisłą i Sobótką oraz ratusz. Budynek ratusza, Stary Rynek oraz inne plenery można było podziwiać także w filmach: „Dotknięcie nocy” (1961 r.), „Dublerzy” (2006 r.), „Fenomen (2010 r.), „Miłość” (2011 r.), „Kochaj” (2016 r.) czy w serialu „Pod powierzchnią” (2018 r., 2019 r.).

Tablica informująca o szlaku znajduje się na Wzgórzu Tumskim, przy schodach prowadzących do amfiteatru.

Jest to sieć oznakowanych dróg pieszych i rowerowych, zbiegających się w Santiago de Compostela w Hiszpanii. Przechodząca przez Płock Droga św. Jakuba jest fragmentem Mazowieckiej Drogi św. Jakuba, która biegnie szlakiem dawnych pielgrzymów mazowieckich.

Ich wyprawa do Hiszpanii zaowocowała budową kilku parafii i kościołów pod wezwaniem św. Jakuba w Księstwie Mazowieckim. To wówczas powstał kościół w Płocku - Imielnicy, pierwsza wzmianka o nim pochodzi z 1323 r.

Droga św. Jakuba zaczyna się w Płocku na ulicy Szpitalnej (biegnie od Dobrzyńna nad Wisłą), jej trasa początkowo pokrywa się z czerwonym szlakiem PTTK, potem schodzi nad Sobótkę i prowadzi nad Wisłą wzdłuż nabrzeża, dalej ulicą Mostową, Norbertańską (w pobliżu, przy ulicy Górnej 1 mieści się kościół pw. św. Józefa i Diecezjalne Duszpasterstwo Młodzieży Studnia, w którym pielgrzymi mogą przenocować), dalej Grabówką, ulicą ks. Niedzielaaka przy cmentarzu i dalej w górę ulicami Mazurą, Morelową, Łamaną i Harcerską aż do Kościoła Najświętszego Serca Pana Jezusa w Parafii św. Jakuba Apostoła.

DROGA ŚW. JAKUBA

Kościół
pw. Najświętszego
Serca Jezusa

Na Mazowieckiej Drodze św. Jakuba spotkamy napoleońskie i carskie fortyfikacje, liczne zabytkowe kościoły, średniowieczne grodziska, malownicze jary i parowy, kilka rezerwatów przyrody. W dużej części biegnie ona prawym brzegiem Wisły. Szlak Jakubowy oznaczony jest charakterystyczną muszlą jakubową.

EUROPEJSKI SZLAKU GOTYKU CEGLANEGO

HISTORIA

ZABYTKI

Europejski Szlak Gotyku Ceglanego łączy ze sobą kraje, regiony, miasta, kultury oraz ludzi poprzez uniwersalny język architektury. Styl ceglanej architektury gotyckiej charakteryzują lśniące kolory wypalanej gliny, surowe powierzchnie ścian i olbrzymia różnorodność form architektonicznych powstała na bazie prostych, jednolitych kształtów cegieł. Wiele dawnych budowli wykorzystywanych jest nadal zgodnie ze swoim pierwotnym przeznaczeniem, a w murach innych powstały np. muzea, sale koncertowe i biura.

Kilka nadbałtyckich państw połączyło siły i utworzyło „Europejski Szlak Gotyku Ceglanego”. Płock jest najdalej na południe wysuniętym miastem w Polsce, przez który szlak przebiega. Został on wytyczony (8 obiektów) i oznakowany tablicami, zawierającymi opis w trzech językach.

1. KOŚCIÓŁ PW. ŚW. DOMINIKA

Dominikanie przybyli do Płocka w 1225r. Książę Konrad Mazowiecki ufundował dla nich kościół św. Dominika, który wzmiankowany był już w dyplomie lokacyjnym Płocka z 1237r. Wyeksponowane fragmenty murów świadczą o tym, że kościół pw. św. Dominika, obok dawnej Kolegiaty św. Michała, były pierwszymi ceglanyymi budowlami na Mazowszu.

2. DOM POD TRĄBAMI

Dom pod Trąbami na przełomie XIV i XV w. został dobudowany do muru miejskiego - był mieszkaniem płockich kanoników. Budynek charakteryzuje się bardzo grubymi murami, masywnymi przyporami oraz piwnicami o gotyckich sklepieniach. W szczycie budowli znajduje się herb szlachecki "Trąby", od którego pochodzi jego nazwa.

3. RELIKTY ZAMKU I DAWNE OPACTWO BENEDYKTYNÓW

Wczesnopiastowska drewniana fortyfikacja w XIII w. została przekształcona w murowany zamek. Z tego okresu pochodzą m.in. część muru obronnego i dwie wieże: Szlachecka (dawne więzienie dla szlachty) i Zegarowa, w XV wieku podwyższona na dzwonnice katedralną, w której przyziemiu tkwią relikty romańskiej budowli kamiennej (palatium). Ok. połowy XVI w. benedyktyni pobudowali między zamkowymi wieżami gotycki kościół św. Wojciecha oraz klasztor. W końcu XVIII w. opactwo przebudowano na seminarium duchowne. Obecnie jest siedzibą Muzeum Diecezjalnego.

4. DAWNA KANONIA

Dawna kanonia została wybudowana ok. 1445 r. W 1908r. budynek zakupiło Towarzystwo Naukowe Płockie i przeznaczyło go na swoją siedzibę. Założone w 1820 r. Towarzystwo należy do najstarszych w Polsce stowarzyszeń naukowych ogólnych o charakterze regionalnym. Do TNP należy również budynek Biblioteki im. Zielińskich, w której zbiorach znajduje się m.in. pierwsze wydanie dzieła Kopernika „O obrotach sfer niebieskich” czy „Kaprysy” F. Goyi.

5. DAWNA KOLEGIATA ŚW. MICHAŁA ARCHANIOŁA

Tradycja kolegiaty ufundowanej przez Dobiechnę - wdowę po Wojsławie, opiekunie Bolesława Krzywoustego - sięga XII w. Istniejąca budowla powstała w pierwszej połowie XIII w. i posiada cechy romańsko-gotyckie. W XV w. do fasady budynku dobudowano gotycką wieżę. Odkrycia archeologiczne wskazują, że była ona jedną z najwcześniejszych budowli o cechach gotyckich na terenie Polski.

Obecnie znajduje się tu Liceum Ogólnokształcące im. Marszałka Stanisława Małachowskiego (Małachowianka), które uznawane jest za najstarszą istniejącą w tym samym miejscu szkołę w Polsce.

6. DAWNA BASZTA OBRONNA

Dawna baszta obronna z XIV w. stanowi pozostałość systemu murów obronnych wzniesionych za panowania króla Kazimierza Wielkiego. Baszta znajdowała się w pobliżu nieistniejącej dziś Bramy Dobrzyńskiej - jednej z trzech bram wjazdowych do miasta. W 1489 r. książę Janusz II przekazał basztę na siedzibę elitarnego bractwa kupieckiego i strzeleckiego, które miało tu arsenał. Pod koniec XVII w. basztę adaptowano do celów mieszkalnych. Od 1897 r. do II wojny światowej był tu przytułek dla starców i kalek. Obecnie jest siedzibą urzędu konserwatorskiego.

7. MUR MIEJSKI

Płock został otoczony grubym i wysokim murem na podstawie przywileju z 1353r. wydanego przez króla Kazimierza Wielkiego. Dokument określał m.in. dane techniczne oraz sposób finansowania fortyfikacji. Budowa trwała ok. 16 lat, a umocnienia liczyły ostatecznie ok. 1700 metrów długości. Od zachodu i północno-wschodu przylegała do nich fosa. Wjazd do miasta prowadził przez 3 bramy: Dobrzyńską, Bielską i Wyszogrodzką. Na przełomie XVIII i XIX w. mur rozebrano. Zachowany fragment ma długość ok. 15 m, wysokość ok. 5 m i grubość ok. 80 cm. Drugi zachowany fragment muru znajduje się przy Domu pod Trałami.

Kościół
św. Bartłomieja

Dawna kolegiata
św. Michała Archanioła

8. KOŚCIÓŁ FARNY PW. ŚW. BARTŁOMIEJA

Wzniesiony przez biskupa Klemensa w 1356 r. na życzenie króla Kazimierza Wielkiego. Był wyniosłą, gotycką świątynią z fasadą od strony Wisły i prezbiterium zwróconym do rynku oraz wolno stojącą wysoką wieżą - dzwonnica. Przebudowany w 1540 r. w stylu renesansowym przez Jana Baptystę Wenecjanina. W XVIII w. kościół został gruntownie wyremontowany i przebudowany tracąc cechy gotyckie. Największą ozdobą wnętrza jest wczesnobarokowy marmurowy ołtarz główny, przeniesiony z opactwa benedyktynów. Zakończony w 2013 r. remont wyeksponował niektóre relikty gotyckie dawnej budowli, m.in. ostrołukowy portal fasady od strony Wisły.

Europejski Szlak Gotyku Ceglanego

SZLAK PIESZY PTTK PO PŁOCKU

PRZYRODA

ZABYTKI

- 1 Trasa szlaku spacerowego zaczyna i kończy się przy placu E. Jurgensa przed kościołem Św. Jana Chrzciciela.
- 2 Dalej prowadzi Aleję Spacerową, Aleję A. Roguckiego, przez plac obok kościoła św. Jadwigi Królowej (obejście prawą stronę kościoła) do ul. Narodowych Sił Zbrojnych.
- 3 Następnie skręcamy w lewo obok obiektów sportowych Orlen Areny i Orlen Stadionu, udając się w stronę mostu na rzece Brzeźnicy.
- 4 Pod most schodzimy (prawą stroną) nieutwardzoną drogą i skręcamy w lewo wzdłuż rzeki Brzeźnicy (prawy dopływ Wisły), po drodze mijamy schronisko dla zwierząt i dochodzimy do skrzyżowania z ulicą Dobrzyńską, tj. półmetek naszego spaceru (3,5 km).
- 5 Przecinamy ulicę Dobrzyńską i dalej kontynuujemy nasz spacer ulicą Parową.
- 6 Spacerując ulicą Parową wśród pagórkowatych łąk dochodzimy do ulicy Kazimierza Wielkiego (w lewo) i Szpitalnej (w prawo) przechodzimy na drugą stronę tego skrzyżowania i skręcamy w lewo ścieżką prowadzącą dołem skarpy.
- 7 Z prawej strony mamy widok na sztuczne jezioro (dawne starorzecze Wisły) o nazwie Sobótka i na plażę znajdującą się przy jeziorze. Z prawej strony widać Wisłę i szeroką, piaszczystą plażę.
- 8 Dochodzimy do Jaru Kazimierza i skręcamy w lewo, po schodach wchodzimy na skarpę, bezpośrednio na ulicę Kazimierza Wielkiego. Obok z lewej strony mijamy (lub zwiedzamy) Katedrę Starokatolickiego Kościoła Mariawitów i udajemy się ulicą Okrzei do skrzyżowania z ulicą Abpa A. J. Nowowiejskiego.
- 9 Przechodzimy na drugą stronę, na plac przed kościołem Św. Jana Chrzciciela, gdzie jest koniec (początek) naszego spaceru (7 km).

SZLAKI TURYSTYCZNE PTTK (PŁOCK I OKOLICE)

DLA RODZINY

DLA AKTYWNYCH

PRZYRODA

ZABYTKI

Wokół Płocka są dwa parki krajobrazowe: Gostyniński – Włocławski po lewej stronie Wisły i Brudzeński po prawej. Polskie Towarzystwo Turystyczno – Krajoznawcze wytyczyło szlaki piesze (w większości nadające się także do uprawiania turystyki rowerowej), dzięki którym można dotrzeć do najbardziej urokliwych miejsc okolic Płocka.

SZLAK NR 1a CZERWONY

(odc. pln.)

im. Bolesława Krzywoustego

- PŁOCK PTTK (0,0 km)
- BISKUPICE (12,5 km)
- KOBIERNIKI (20,0 km)
- SIKÓRZ (23,5 km)
- PARZEŃ (28,5 km)
- BRUDZEŃ DUŻY (32,0 km)
- CIEŚLIN (39,0 km)
- SIERPC (65,0 km)

SZLAK NR 1b CZERWONY

(odc. pld.)

im. Bolesława Krzywoustego

- PŁOCK PTTK (0,0 km)
- DZIERŻAZNA (6,5 km)
- JEZ. JEZIORKO (9,5 km)
- JEZ. SENDEŃ (10,5 km)
- JEZ. BIAŁE (16,0 km)
- GORZEWO STANICA ZHP (18,0 km)
- KRUK (21,0 km)
- GOSTYNIN (26,5 km)
- KUTNO PKP (60,5 km)

SZLAK NR 3 ZIELONY

im. Króla Kazimierza Wielkiego

- GABIN PKS (0,0 km)
- KOSZELÓWKA (5,0 km)
- MATYLDÓW (9,0 km)
- JEZ. ŁĄCKIE MAŁE (12,5 km)
- JEZ. ŁĄCKIE DUŻE (13,0 km)
- ŁĄCK PKS (16,0 km)
- JANÓW (20,5 km)
- GORZEWO STANICA ZHP (22,0 km)
- LUCIEŃ (27,5 km)
- MIAŁKÓWEK (31,5 km)
- JEZ. LUCIEŃSKIE skraj zach. (33,0 km)
- CIEŚLIKOWO (36,0 km)
- JEZ. SKRZYNECKIE (40,0 km)
- WŁOCLÁWEK (71,5 km)

SZLAK NR 7 CZARNY

im. A. Macieszy - łącznikowy

- NOWY DUNINÓW PKS (0,0 km)
- ŚRODOŃ (4,5 km)
- DUNINÓW DUŻY (7,5 km)
- JEZ. LUCIEŃSKIE (9,5 km)
- SMOLARNIA (15,5 km)
- KRZYWIE (17,5 km)

SZLAK NR 8 ZIELONY

im. Świętego Huberta

- PŁOCK BOROWICZKI Cukrownia (0,0 km)
- CEKANOWO LAS (2,5 km)
- SŁUPNO (5,5 km)
- SZELIGI (9,5 km)
- BOROWICE (13,5 km)
- MISZEWO MUROWANE (16,0 km)
- BIAŁOBRZEZI (18 km)

SZLAK NR 9 ZIELONY

Leśna Pętla

- GOSTYNIN PL. WOLNOŚCI (0,0 km)
- JEZ. BRATOSZEWO (1,0 km)
- OSADA GÓRY (3,9 km)
- BRZOZÓWKA (4,6 km)
- ZALESIE SZPITAL (9,0 km)
- JEZ. GAŚNO (12,5 km)
- GOSTYNIN PKP (15,5 km)

SZLAK NR 4a NIEBIESKI

(odc. pld.)

Szlak Nadwiślański

- im. Wł. Broniewskiego
- PŁOCK PTTK (0,0 km)
- SOCZEWKA (12,5 km)
- KRZYWY KOŁEK (16,5 km)
- LUCIEŃ (24,5 km)
- GOSTYNIN PKS (32,0 km)

SZLAK NR 4b NIEBIESKI

(odc. wsch.)

Szlak Nadwiślański

- im. Wł. Broniewskiego
- PŁOCK PTTK (0,0 km)
- BOROWICZKI (7,2 km)
- WYKOWO (14 km)
- BIAŁOBRZEZI (19,4 km)
- KEPA POLSKA (28,5 km)
- ZAKRZEWO (31,6 km)
- PODGÓRZE (35,5 km)
- WYSZOGRÓD (49 km)

SZLAK NR 2 ŻÓŁTY

Szlak główny Kotliny Płockiej

- DOBRZYKÓW PKS (0,0 km)
- JEZ. CIECHOMICKIE (5,5 km)
- JEZ. GÓRSKIE (8,5 km)
- GRABINA PKS (10,0 km)
- ŁĄCK PKP (15,5 km)
- JEZ. SENDEŃ (18,0 km)
- KRZYWY KOŁEK (24,5 km)
- TRZCIANNO (29,5 km)
- NOWY DUNINÓW (32,5 km)
- WŁOCLÁWEK (71,5 km)

SZLAK NR 5 CZARNY

im. Andrzeja Małkowskiego

- PŁOCK PTTK (0,0 km)
- CIECHOMICE (6,5 km)
- GRABINA (8,5 km)
- JEZ. CIECHOMICKIE (9,5 km)
- MATYLDÓW (13,5 km)
- ZDWÓRZ (17,0 km)
- KOSZELEW (22,0 km)
- GABIN (25,0 km)

www.mazowsze.szlaki.pttk.pl

PŁOCKA LOKALNA ORGANIZACJA TURYSTYCZNA

PAMIĄTKI

Szukasz przewodnika? „OdPLOTowi” przewodnicy to pasjonaci, przygotowani zarówno do klasycznego oprowadzania po mieście jak i do przeprowadzenia spacerów tematycznych, oprowadzania po ekspozycjach muzealnych czy zorganizowania gry terenowej. Pracujemy z każdymi grupami wiekowymi, wykonujemy również nietypowe zlecenia jak spacery z przewodnikami w strojach historycznych lub animatorami.

WAKACJE W PŁOCKU? PLOT ZAPRASZA NA:

ODKRYJ Z NAMI PŁOCK

Co roku Płocka Lokalna Organizacja Turystyczna i „odPLOTowi” przewodnicy zapraszają na serię wakacyjnych weekendowych spacerów z paszportem turystycznym, podczas których odkrywają płockie zabytki, dziedzictwo kulturowe i historyczne miasta, pokazują też sylwetki znanych płocczan i płocczanek. Zapisy na spacery nie są konieczne. Wystarczy pojawić się o godzinie 12.00 na płockiej starówce.

MUZYCZNE CZWARTKI

To gratka dla miłośników muzyki. Co tydzień, w wakacyjne czwartki, płocka starówka zamienia się w salę koncertową, z której rozbrzmiewają dźwięki zarówno muzyki klasycznej jak i rozrywkowej.

Dom Darmstadt

PŁOCK NA ROWERY!

Fani aktywnego spędzania czasu i miłośnicy dwóch kółek mogą wziąć udział w rajdach rowerowych w ramach akcji „Płock na ROWERY!”, podczas których przewodnicy odkrywają atrakcje turystyczne okolic Płocka.

CENTRUM INFORMACJI TURYSTYCZNEJ i sklepik z pamiątkami

pl. Stary Rynek 8 (Dom Darmstadt), Płock
tel. 24 367 19 44
e-mail: biuro@turystykaplock.eu
www.turystykaplock.eu
www.facebook.com/plockalot

[www.instagram.com/
turystykaplock.eu](https://www.instagram.com/turystykaplock.eu)

PLOT

Płocka Lokalna Organizacja Turystyczna

GDZIE ZJEŚĆ NA STARÓWCE?

Na plockiej Starówce można zjeść smacznie i różnorodnie. Stary Rynek, ul. Grodzka, ul. Tum ska i inne pobliskie uliczki to centrum plockiej gastronomii. Miło czas spędzić również w kawiarniach, znajdujących się na bulwarach nad Wisłą.

Niektóre lokale w porze lunchu oferują specjalne menu. Obok restauracji są tu także pizzerie, kawiarnie, lodziarnie i puby. W menu dominuje tradycyjna kuchnia polska z żurkiem, czerwonym barszczem, pierogami i schabowym z kapustą, ale można także spróbować dań innych kuchni - śródziemnomorskiej, amerykańskiej czy meksykańskiej.

Wieczorem ożywają kluby i puby, których najwięcej jest przy ulicy Grodzkiej i Placu Narutowicza. a przebojem lata są otwarte zabawy na Starym Rynku pn. „Na Starówce potańcówka”.

KULTURA W PŁOCKU ŻYJE W WIELU MIEJSCACH

KONCERTY

HISTORIA

KULTURA

ZABYTKI

W jej poszukiwaniu warto zajrzeć na ul. Sienkiewicza, gdzie pod numerem 36 mieści się **Płocka Galeria Sztuki**. Dawniej była tu mykwa żydowska, a od 2006 budynek jest siedzibą galerii i jego wnętrza zostały zaaranżowane na przestrzeń wystawienniczą. Tu prezentowano wystawy takich artystów, jak m.in.: Jerzy Nowosielski, Zdzisław Beksiński, Bronisław Chromy, Tadeusz Dominik, Edward Dwurnik, Józef Wilkoń, Jan Tarasin, Elżbieta Dzikowska, Piotr Gudźowaty, Adam Myjak czy Jan Tarasin. Galeria powstała w 1980 roku jako Biuro Wystaw Artystycznych, które w 1993 r. zostało przekształcone w Państwową, a następnie – w 1998 r. – w Płocką Galerię Sztuki. Przez ten czas stała się miejscem zarówno otwartym na kulturę i przyjaznym lokalnym artystom, jak i ważnym miejscem spotkań mieszkańców i ich dialogu ze sztuką.

Także w budynku z historią mieści się **Książnica Płocka** nosząca imię Władysława Broniewskiego. Ten jeden z największych poetów XX w. urodził się w Płocku i tu spędził dzieciństwo i młodość, i temu miastu poświęcił wiele swoich wierszy. Jej główna siedziba ulokowała się w gmachu przy ul. Kościuszki 6, który powstał w 1902 r. na potrzeby Towarzystwa Kredytowego Ziemskiego. Na tyłach budynku znajduje się urokliwy ogród, w którym Władysław Broniewski ma swoją „zaczynaną ławeczkę”. Natomiast naprzeciwko w kamienicy przy ul. Kościuszki 3b, funkcjonuje nowoczesna mediateka o wdzięcznej nazwie eMka. Można tu wypożyczyć filmy, audiobooki oraz bogatą kolekcję komiksów.

Miłośnicy muzyki z pewnością polubią **Płocki Ośrodek Kultury i Sztuki im. Franciszki i Stefan Themersonów**. W jego gościnnych progach posłuchamy najlepszych polskich wykonawców, jak również zetkniemy się z folklorem muzycznym z całego świata. Jednak imiona jego patronów, dwójki awangardowych artystów zajmujących się literaturą, filmem, malarstwem i rysunkiem, zobowiązują. POKiS jest miejscem pełnym kreatywnej energii i interesujących wydarzeń artystycznych: spotkań literackich, filmowych (tu działa kameralne Kino za Rogiem), wystaw i prezentacji teatrów ulicznych. Zajmuje się edukacją artystyczną dzieci i młodzieży, prowadzi zespoły wokalne i taneczne, koła fotograficzne i filmowe, pracownie plastyczne, literackie i muzyczne.

Dla wielbicieli bardziej klasycznych dźwięków mamy **Płocką Orkiestrę Symfoniczną im. Witolda Lutosławskiego**. Powstała dzięki staraniom melomanów skupionych wokół Płockiego Towarzystwa Muzycznego, a od 1977 r. rozpoczęła samodzielną działalność jako Płocka Orkiestra Kameralna. Płoccy symfonicy biorą aktywny udział w życiu miasta i regionu, prowadzą działalność kameralną i edukacyjną. Współpracują z najwybitniejszymi polskimi i zagranicznymi wykonawcami oraz dyrygentami, a sami od ponad 20 lat organizują Letni Festiwal Muzyczny.

Prężnie działa także **Chór Pueri et Puellae Cantores Plocenses**. Powstał z istniejącego przy Bazylice Katedralnej od 1998 roku chóru chłopięcego Pueri Cantores Plocenses oraz założonego przy Płockim Ośrodku Kultury i Sztuki w 2006 roku chóru dziewczęcego Puellae Cantantes Plocenses. Początkiem nowego rozdziału w historii obu zespołów było wspólne wykonanie utworu oratoryjno-kantatowego „Gloria” Antonio Vivaldiego. Obydwa chóry powstały z inicjatywy Anny i Wiktora Bramskich, którzy przybyli do Płocka z Łotwy i poprzez działalność kulturalną na stałe związali się z miastem. Trwale więzy łączą chór z płocką katedrą, która jest jego kolebką i w której daje liczne koncerty. Jest duża szansa, że na niedzielnej mszy o 13:00 usłyszymy piękne głosy chórzystów.

KALENDARZ IMPREZ (CYKLICZNE):

KONCERTY

TEATRY

JARMARKI

HISTORIA

Płockie Kolędowanie

Festiwal Muzyki Jednogłosowej

Piknik Europejski

Jarmark Tumski

Dni Historii Płocka

Wianki - Dzień Wisły

Mercedesem po Wiśle - zlot mercedesów

Noc Cygańska

Noc Muzeów

Ogólnopolski Festiwal Teatrów

Dziecięcych i Młodzieżowych HECA

Międzynarodowe Festiwale:

- Płockie Dni Muzyki Chóralnej

- Płockie Koncerty Organowe

Letni Festiwal Muzyczny

ZooNoooc

Polish Hip-Hop Festival

Big Festivalowski

Vistula Folk Festival

Summer Fall Festival

Festiwal Themersonów

Dzień Kuchni Polskiej

Mikołajki przed Ratuszem

Wigilia przed Ratuszem

Jarmark Bożonarodzeniowy

SPORTOWE EMOCJE

WAŻNIEJSZE IMPREZY SPORTOWE (CYKLICZNE):

Mecze z udziałem Orlen Wisły
Płock (piłka ręczna) i Wisły Płock
(piłka nożna)

○ Półmaraton Dwóch Mostów

Bieg Tumski

Tumska Dycha

Płock Orlen Polish Open

○ Garmin Iron Triathlon

Ogólnopolski Triathlon o Puchar

Prezydenta Miasta Płocka

Turniej Piłki Ręcznej Plażowej

Olena Arena i Orlen Stadion

WAŻNIEJSZE OBIEKTY SPORTOWE:

Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji
Plac Celebry Papieskiej 1
tel. 24 367 26 86
www.mosirplock.pl

Orlen Arena
(przed Oleną Areną – Skate Park,
Park Wodny)
Plac Celebry Papieskiej 1
tel. 24 367 26 86
www.orlenarena.plock.eu

Orlen Stadion im. K. Górskiego
Stadion Wisły Płock
ul. Łukasiewicza 34
tel. 24 367 65 20
www.wisla-plock.pl

Stadion Miejski im. B. Szymańskiego
ul. Sportowa 3
tel. 24 267 50 40, 24 267 50 42

Stadion Stocznowiec
ul. Kolejowa 3
tel. 502 328 133
www.stocznowiec.plock.pl

Pływalnie Miejskie:

Aquapark Płock
ul. Miodowa 13A
tel. 24 364 00 91
www.aquaparkplock.pl

Podolanka
ul. Czwartaków 6
tel. 24 267 83 20

Jagiellonka
ul. Themersonów 1
tel. 24 262 58 69

Kąpielisko Miejskie
Sobótka
ul. Rybaki
tel. 758 665 070

Aquapark Płock

MUZEA, GALERIE SZTUKI

Muzeum Mazowieckie
www.muzeumplock.eu

- Secesja
- X wieków Płocka
ul. Tumską 8
tel. 24 364 70 70

- Art Déco
ul. Kolegiarna 6
tel. 24 364 70 70

- Muzeum Żydów
Mazowieckich
ul. Kwiatka 7
tel. 24 364 86 96

- Spichlerz (Etnografia)
ul. Kazimierza
Wielkiego 11b
tel. 24 262 25 95

Muzeum Diecezjalne
ul. Tumską 3a
tel. 24 262 26 23
www.mdplock.pl

**Sanktuarium Bożego
Miłosierdzia**
Pl. Stary Rynek 14/18
tel. 24 262 58 83

Dom Siostry Faustyny
tel. 793 777 931 /noclegi/
www.faustynaplock.pl

**Muzeum Małachowianki
LO im. St. Małachowskiego**
ul. Małachowskiego 1
tel./fax 24 366 66 00
www.malachowianka.edu.pl
/zwiedzanie po
wcześniejszym umówieniu/

**Muzeum Szkolne
LO im. Władysława Jagiełły**
ul. 3 Maja 4
tel. 24 364 59 20
http://lwj.edu.pl/
/zwiedzanie po
wcześniejszym umówieniu/

Muzeum Memów
ul. Tumską 5A
tel. 501 783 334
www.bigfestivalowski.com/
muzeum-memow
Czynne okresowo

Dom Broniewskiego
ul. Kościuszki 24
(siedziba Związku
Nauczycielstwa Polskiego)
tel. 24 262 59 57,
725 295 735
/zwiedzanie po
wcześniejszym umówieniu/

Płocka Galeria Sztuki
ul. Sienkiewicza 36
tel. 24 364 60 40
www.plockagaleria.pl

Galeria Sztuki Oficyna
ul. Tumską 16
tel. 508 074 756
www.facebook.com/
GaleriaOficyna

**Galeria Sztuki Dzieci i
Młodzieży**
(I piętro CH Atrium MOSTY)
ul. Tysiąclecia 2a,
tel. 24 369 16 08

TEATR, KINA, CENTRA KULTURY

Teatr Dramatyczny
Nowy Rynek 11,
tel. 24 266 38 00
www.teatrplock.pl

NoveKino Przedwiośnie
ul. Tumską 5a
tel. 24 367 65 00
www.novekino.pl/kina/
przedwiosnie

Kino Helios Płock
Galeria Handlowa Wisła
ul. Wyszogrodzka 144
tel. 24 263 34 45
www.helios.pl

Kino za Rogiem
ul. Jakubowskiego 10
(POKiS)
tel. 24 366 43 52
www.kinozarogiem.pl

**Płocki Ośrodek Kultury
i Sztuki**
ul. Jakubowskiego 10
tel. 24 367 19 20
www.pokis.pl

Amfiteatr /POKiS/
ul. Rybaki 15
tel. 24 367 19 20

Młodzieżowy Dom Kultury
ul. Tumską 9
tel. 24 364 77 15
www.mdk-plock.pl

Książnica Płocka
ul. Kościuszki 6
tel. 24 268 00 16
www.ksiaznicaplocka.pl

Mediateka 'eMka'
ul. Kościuszki 3b
tel.: 24 262 00 87

**Płocka Orkiestra
Symfoniczna**
ul. Bielska 9/11
tel. 24 364 10 80
www.orkiestraplock.pl

ATRAKCJE

**Miejski Ogród
Zoologiczny**
ul. Norbertańska 2
tel. 24 366 05 12
www.zoo.plock.pl

**Rejsy Spacerowe Po
Wiśle**
(w sezonie letnim)

Statek Marianna, Basia i
Aneta
tel. 506 321 887
www.zeglugaoplocka.pl

Łódź motorowa
tel. 600 985 636
www.horyzont-plock.pl

Ciuchcia Tumską
kolejka turystyczna
(w sezonie letnim)
tel. 506 194 821
www.facebook.com/
ciuchciatumska

**Oddział Żeglarsko-
Motorowodny PTTK
Morka**
(cumowanie żaglówek,
kajaków, noclegi, WC,
prysznic)
ul. Rybaki 10
tel. 24 262 25 43
www.morka-plock.pl

**Park Linowy
Kraina Wrażeń**
Płock - Borowiczki
ul. Mazowiecka

tel. 503 016 619
www.plockiparklinowy.pl

Park Linowy ZOOLANDIA
ul. Norbertańska 2
tel. 661 220 088
www.parkizoolandia.pl

Park Linowy Płock
(nad Wisłą)
tel. 690 649 731
www.funparkplock.com.pl

Pumptrac i Flowpark
przy Parku Północnym
Podolszyce Północ

Tężnia solankowa
ul. Medyczna
(osiedle Winiary)

Al. Piłsudskiego
(osiedle Międzytorze)

Płocki Rower Miejski
www.plock.biketel.
022 300 51 19

INFORMACJE PRAKTYCZNE

Dworzec kolejowy i autobusowy
ul. Dworcowa 46, Płock

Straż Miejska
tel. 986

Baza noclegowa
www.plock.eu/hotele

Baza gastronomiczna
www.turystykaplock.eu/kategoria/
gastronomia

Toalety publiczne:
- na Placu Narutowicza i w Alei Roguckiego
czynne codziennie, w godz. 8.00 - 22.00
(maj-sierpień), w pozostałych miesiącach
w godz. 9.00 - 19.00 (bezpłatne)
- w Parku Północnym w godz. 6.00-22.00
(bezpłatne)
- **Łazienki Grodzkie** - ul. Grodzka 1
(wc, natryski, prysznic), czynna codziennie
w godz. 9.00-22.00 (maj – sierpień),
w pozostałych miesiącach w godz.
9.00 -19.00 (płatne)

Komunikacja Miejska
rozkład jazdy autobusów: www.kmplock.eu

Płatna Strefa Parkowania
Na płockiej starówce obowiązuje Strefa
Płatnego Parkowania. Można parkować
wyłącznie w oznaczonych miejscach,
a opłaty pobierane są w dni robocze,
od poniedziałku do piątku, w godz. od 8.00
do 17.00. Pierwsze 30 min. jest za darmo.
(tylko dla użytkowników PŁOCKARTY)
Więcej informacji:
24 367 45 45, www.spp.kmplock.eu

RADIO TAXI*

Alfa	19 623	24 365 65 65
Merkury	19 663	800 249 191
Merc-Des	19 621	24 262 99 99
Szóstki	19 666	24 266 66 66
Eska	19 625	800 500 500
EuroTaxi	19 626	24 262 04 00

*pierwszy numer - połączenie z telefonów
komórkowych, drugi – ze stacjonarnych

INFORMACJA TURYSTYCZNA/ PRZEWODNICZY PO PŁOCKU

Informacja Turystyczna
pl. Stary Rynek 8
tel./fax 24 367 19 44
www.turystykaplock.eu
biuro@turystykaplock.eu

**Płocka Lokalna Organizacja Turystyczna
(PLOT)**
Stary Rynek 8
tel./fax 24 364 99 90
biuro@turystykaplock.eu
www.turystykaplock.eu

**Biuro Obsługi Ruchu Turystycznego
PTTK**
ul. Tumska 4
tel. 24 262 26 00, 24 262 84 00
e-mail: pttk-plock@wp.pl
www.pttk-plock.pl

Biuro Turystyczne Duces Mazowie
ul. Jachowicza 28, Płock
tel. 608 050 024, 602 469 285
e-mail: biuro@ducesmazowie.pl
www.ducesmazowie.pl
www.facebook.com/DucesMazowie

**Sylwia Wojewódzka
przewodnik po Płocku**
tel. 603 678 047
sylwia@rajtel.pl
www.przewodnik.rajtel.pl

OKOLICE PŁOCKA:

DLA RODZINY

DLA AKTYWNYCH

PRZYRODA

ZABYTKI

Stado Ogierów w Łącku

(jazda konna, przejażdżki bryczką, zwiedzanie)
tel. 24 262 98 97, www.stadoogierow.pl

Zespół Pałacowo - Parkowy im.

Fryderyka Chopina w Sannikach
(koncerty, wystawy)
tel./fax 24 268 11 08, www.ecasanniki.pl

Muzeum Wsi Mazowieckiej w Sierpcu

(zwiedzanie ponad 80 obiektów małej i dużej architektury wiejskiej, przejażdżki, kuligi, ognisko)
tel. 24 275 28 83, www.mwmskansen.pl

Ośrodek rekreacyjno-szkoleniowy w Cierszewie

(spływy kajakowe, jazda konna, przejażdżki, ognisko)
tel. 24 260 94 65, www.cierszewo.com.pl

Muzeum Geografii Historyczno-Kulturowej im. St. Murzynowskiego

(potocznie zwane Muzeum Codziennego Życia Nadwiślańskiej Wsi) Murzynowo k/Płocka
tel. 24 261 26 95
(od maja do września, po wcześniejszym umówieniu), www.brudzen.pl/strona/muzeum-w-murzynowie

Osada Młynarza w Radotkach k/Płocka

(noclegi, spływy kajakowe)
tel. 605 284 581, 698 647 009
www.osadamlynarza.pl

Zamek w Gostyninie

(zwiedzanie, noclegi, wybijanie monet, pokazy strzelania, degustacja potraw regionalnych)
tel. 24 235 45 00, www.zamek-gostynin.eu

Muzeum Wisły w Wyszogrodzie

ul. Rynek 1
tel. 881 029 310
www.muzeumwyszogrod.pl

Skansen Osadnictwa Nadwiślańskiego z kościołem ewangelicko-augsburskim w Wiączminie Polskim k/Płocka

(zwiedzanie z przewodnikiem – Dział Etnografii Muzeum Mazowieckiego w Spichlerzu),
tel. 24 262 25 95, 734 461 866
(obsługa w Wiączminie),
www.muzeumplock.eu

Muzeum - Zamek w Oporowie

(zwiedzanie, lekcje muzealne, noclegi)
tel. 24 285 91 22, www.zamekoporow.pl

- ⊗ **X - XI w.** Budowa drewnianego grodu, wczesnopiastowskiego centrum administracyjnego.
- ⊗ **połowa XI w.** Pierwsze monumentalne budowle kamienne (kaplica grodowa).
- ⊗ **1039 - 1047 r.** Płock - centrum samodzielnego organizmu państwowego pod rządami Masława.
- ⊗ **1075 r.** Erygowanie diecezji płockiej.
- ⊗ **1079 r.** Książę Władysław Herman zostaje władcą Polski.
- ⊗ **1102 r.** W Płocku umiera i zostaje pochowany książę Władysław Herman.
- ⊗ **1138 r.** Po śmierci (pochowanego w Płocku) księcia Bolesława III Krzywoustego - władcy Polski, Płock staje się jedną z dzielnic książęcych.
- ⊗ **1144 r.** Poświęcenie wzniesionej z fundacji biskupa Aleksandra z Malonne kamiennej bazyliki katedralnej.
- ⊗ **1180 r.** Pierwsze wzmianki o istnieniu w Płocku kolegiaty pw. św. Michała, przy której funkcjonowała szkoła typu trivium (dzisiejsza Małachowianka).
- ⊗ **1237 r.** Konrad I Mazowiecki na części swoich gruntów i w oparciu o własne prawo lokuje miasto Płock, co zostaje potwierdzone dokumentem przez biskupa Piotra I.
- ⊗ **1351 - 1370 r.** Za panowania Kazimierza Wielkiego Płock wraz z całym Mazowszem staje się lennem państwa polskiego.
- ⊗ **1405 r.** Księżna Aleksandra (siostra króla Władysława Jagiełły i żona księcia płockiego Ziemowita IV) funduje szpital pw. św. Trójcy.
- ⊗ **1435 r.** Władysław I, książę mazowiecki nadaje Płockowi pełne prawo chełmińskie.
- ⊗ **1495 r.** Po bezpotomnej śmierci ostatniego księcia płockiego Janusza II Płock wraz z całym Mazowszem zostaje wcielony do Korony Polskiej.
- ⊗ **3 maja 1498 r.** Król Jan Olbracht nadaje miastu przywilej, na mocy którego zarząd miasta buduje w Płocku pierwsze wodociągi.
- ⊗ **1526 r.** W czasie największej epidemii umiera ok. 1100 osób (30 % ludności).
- ⊗ **1545 r.** Wielki pożar niszczy całe ulice: Dobrzyńską, Piekarską i Nadwiślańską.
- ⊗ **1 sierpnia 1558 r.** Płock otrzymuje od króla Zygmunta II Augusta przywilej swobodnego wyboru burmistrza i wójta.
- ⊗ **1657 r.** Wojska szwedzkie pod dowództwem króla Karola Gustawa grabią doszczętnie Płock, niszcząc przy tym zamek, domy mieszczańskie i szpital.
- ⊗ **1731 r.** W wyniku erozji skarpy płockiej do Wisły osuwa się niemal cała ul. Nadwiślańska.
- ⊗ **1803 r.** W wyniku realizacji planu Schmidta, władze pruskie przystępują do rozbudowy Płocka pomiędzy nowo wytyczonymi ulicami: od Tumskiej po Kilińskiego.
- ⊗ **1820 r.** - Zostaje powołane Towarzystwo Naukowe Płockie, a rok później z inicjatywy członków TNP powstaje Muzeum Mazowieckie.
- ⊗ **23 września 1831 r.** W Ratuszu płockim obraduje ostatnia sesja sejmiku powstańczego Królestwa Polskiego.
- ⊗ **15 maja 1863 r.** Przy placu koszarowym za rogatkami płóćskimi rozstrzelano powstańczego naczelnika województwa płockiego, generała Zygmunta Padlewskiego.
- ⊗ **1911 - 1913 r.** Budowa zespołu klasztorno - katedralnego mariawitów.
- ⊗ **18 - 19 sierpnia 1920 r.** Obrona mieszkańców Płocka przed atakiem Rosjan podczas wojny - polsko bolszewickiej.
- ⊗ **10 kwietnia 1921 r.** Marszałek Józef Piłsudski odznacza Płock Krzyżem Walecznych za bohaterską obronę podczas wojny polsko - bolszewickiej w sierpniu 1920r.
- ⊗ **1923 r.** Do Płocka zostaje włączone Radziwie - obecna lewobrzeżna część miasta.
- ⊗ **1937 - 1938 r.** Wybudowano stały most drogowo - kolejowy na Wiśle.
- ⊗ **marzec 1941 r.** Oddziały SS wysiedlają (przenosząc do obozów zagłady) całą ludność żydowską Płocka stanowiącą wówczas czwartą część mieszkańców miasta.
- ⊗ **5 stycznia 1959 r.** Uchwała Komitetu Ekonomicznego Rady Ministrów o lokalizacji w Płocku kombinatu rafinerijno - petrochemicznego.
- ⊗ **1975 - 1998 r.** Płock stolicą województwa.
- ⊗ **7 - 8 czerwca 1991 r.** Z pielgrzymką do Płocka przybywa Ojciec św. Jan Paweł II.
- ⊗ **1 stycznia 1997 r.** do miasta zostają przyłączone nowe tereny, jego powierzchnia zwiększa się do 8806 ha.
- ⊗ **1999 r.** W wyniku połączenia Petrochemii Płock S.A. i CPN powstaje Polski Koncern Naftowy.
- ⊗ **30 kwietnia 2000 r.** Papież Jan Paweł II ogłasza świętą siostrę Faustynę Kowalską, która 22 lutego 1931r. miała w Płocku pierwsze objawienie Jezusa Miłosiernego.
- ⊗ **2007 r.** Oddanie do użytku mostu Solidarności.
- ⊗ **2008 r.** Oddanie do użytku nowego amfiteatru.
- ⊗ **2009 r.** Płock nagrodzony Plakietą Honorową Rady Europy.
- ⊗ **2010 r.** Oddanie do użytku Hali Widowiskowo-Sportowej Orlen Arena.
- ⊗ **2011 r.** Tadeusz Mazowiecki Honorowym Obywatelom Miasta Płocka.
- ⊗ **2011 r.** Oddanie do użytku moła na Wiśle.
- ⊗ **2013 r.** Otwarcie Muzeum Żydów Mazowieckich.
- ⊗ **2014 r.** Budowa I odcinka obwodnicy.
- ⊗ **2014 r.** Budowa wiaduktu kolejowego nad aleją J. Piłsudskiego.
- ⊗ **2015 r.** Rewitalizacja zabytkowych budynków dawnego Kolegium i dawnej Kolegiaty św. Michała w LO im. St. Małachowskiego.
- ⊗ **2016 r.** Otwarcie nowych akwariów w ZOZ.
- ⊗ **2018 r.** Oddanie do użytku obwodnicy Płocka, która połączyła nowy most z PKN Orlen.
- ⊗ **2019 r.** - Oddanie nowych bulwarów wiślanych
- ⊗ **2023 r.** Nowy stadion Wisły Płock - ORLEN STADION im. K. Górskiego.
- ⊗ **2024 r.** Otwarcie Aquaparku Płock

TYLKO W PŁOCKU ZOBACZYSZ...

CIEKAWOSTKI

TYLKO W PŁOCKU ZOBACZYSZ

- ... jeden z najstarszych aktów lokacyjnych miast (pochodzi z 1237 roku, co oznacza, że Płock jest starszy od Krakowa o 20 lat)
- ... XII wieczną Biblię Płocką w Muzeum Diecezjalnym, a w bibliotece Wyższego Seminarium Duchownego – najstarszy w Europie XII wieczny ewangelista, czyli księgę z czytaniem mszalnym oraz Pontyfikał Płocki, czyli średniowieczną księgę liturgiczną - odzyskaną perłę płockiego średniowiecza
- ... najbogatszy zbiór sztuki secesyjnej i art déco w Polsce w Muzeum Mazowieckim
- ... katedrę Kościoła Starokatolickiego Mariawitów, co oznacza, że Płock jest stolicą mariawityzmu
- ... największą nekropolię Piastów w kraju - 14 książąt i 2 władców Polski pochowanych w katedrze
- ... najwcześniej założoną szkołę w Polsce (Małachowianka, 1180r.)
- ... najstarszą pozakościelną nekropolię w Polsce (płocki cmentarz powstał w 1780 roku i jest starszy od Powązek)
- ... najstarszą zachowaną koronę w Polsce (piastowski diadem na hermie św. Zygmunta)
- ... miejsce, w którym odbył się ostatni polski sejm przedrozbiorowy (23 września 1831 roku posłowie obradowali w płockim ratuszu. Sesję sejmową solwowano, czyli odroczone na czas nieokreślony. Nigdy nie została wznowiona.)
- ... ORLEN - największą firmę paliwową w Europie Środkowo – Wschodniej
- ... molo na rzece - jedyne takie w Polsce (ma 358 metrów długości i biegnie niemal równoległe do Wisły)
- ... zapierające dech w piersiach widoki: na Wzgórze Tumskie i szeroko rozlaną Wisłę oraz najpiękniejsze zachody słońca nad rzeką, dorównujące nadmorskim
- ... aligatorzycę Martę - najstarsze zwierzę żyjące w polskich ogrodach zoologicznych (wykluła się w 1930 roku) i gibbony ungko - ginące małpy czelkowskie z Azji Południowo-Wschodniej
- ... tyle kotów. Są wszędzie – na budynkach, schodach i jako wlepki na słupach. Sporo tych sympatycznych zwierząt spotkać można na Tumach i wkoło katedry. Są zazwyczaj dwukolorowe, czarno-białe, niebiesko-czarne, kochają reggae, ludowe oberki albo piłkarzy ręcznych Wisły Płock. Street-art tworzony przez płocczan-pasjonatów, ukrytych pod szyldem Inko i Gnito jest od niedawna znakiem rozpoznawczym Płocka. Dekorują miasto, a inspirują ich wolne rogi (budynków). Płockie koty chodzą własnymi ścieżkami i czasami wyjeżdżają za miasto. Dlatego pojedyncze sztuki można spotkać w Warszawie, Berlinie czy Paryżu.

POZNAWAJ PŁOCK!

Zapraszamy do zapoznania
się z średniowiecznymi perłami.

 /poznajhistorie www.poznajhistorie.pl

Opracowanie:
Urząd Miasta Płocka
Wydział Promocji i Sportu
grudzień 2024

Zdjęcia: Archiwum Urzędu Miasta Płocka, POKiS,
MROT, TNP, LO im. Marsz. St. Małachowskiego,
LO im. Władysława Jagiełły, Muzeum Mazowieckie,
ARS, Jan Waćkowski, Sebastian Adamkiewicz,
Zbigniew Świdorski, Dominik Dziecinny,
Skibek, Robert Parzychowski

Mapa Płocka - Euro Pilot Sp. z o.o.

Trasa Zimowego Zwiedzania ZOO - ZOO Płock

**Rys. rekonstrukcji Zamku
i przekrój Katedry** - MROT

URZĄD MIASTA PŁOCKA

**STARY RYNEK 1
09-400 PŁOCK
TEL. 24 364 55 55
INFO@PLOCK.EU**

OBJAŚNIENIA ZNAKÓW • KEY TO SYMBOLS

	Ważniejsze obiekty zabytkowe; wybrane obiekty użyteczności publicznej Important monumental buildings; some important public buildings		Pomniki; muzea Monuments; museums		Ośrodki sportów wodnych; przystanie Aquatic sport centres; marinas		Szlaki turystyczne; Tourist trails
	Stacje benzynowe; dworce autobusowe Filling stations; bus terminals		Hotele; zajazdy Hotels; inns		Kapieleiska; Bathing places;		Szlak Droga św. Jakuba Trail Droga św. Jakuba
	Kościóły; kaplice Churches; chapels		Informacja turystyczna Tourist information		Korty tenisowe; baseny kąpielowe kryte Tennis-courts; indoor swimming pools		Szlaki rowerowe Bicycle trails
	cerkwie; klasztory; synagogi Orthodox churches; monasteries; synagogues		Szpital; pogotowie ratunkowe hospitals; ambulance service		Ogrody zoologiczne; skarpy Zoological gardens; scarps		Trasa rowerowa Bicycle routes
	Teatry; kina Theatres; cinemas		Policja; Straż Pożarna Police; fire stations				Kolejka turystyczna Ciuchcia Tumski Tourist train "Ciuchcia Tumski"